Jaargang 108. Dingsdag, 20 November 1849. No. 93.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *roningen* brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat oor den RAAD dezer Stad en den RAAD der Gemeente *zinge* gemeenschappelijk is vastgesteld het hierachter volnd **REGLEMENT** en **TARIEF** van **VRACHTOONEN** voor de **VOLK-** en **VRACHTSCHUIT** rende van **Ezinge** op **Groningen** en terug.

En opdat deze Publicatie, benevens het Reglement en arief ter kennis van de Ingezetenen komen, zullen dezelve de *Groninger Courant* worden geplaatst, en voorts gedrukt aangeslagen.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 1sten Nov. 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

De RAAD der Stad *Groningen* en de RAAD der Gemeente *inge*, —

Gezien het Koninklijk besluit van den 21sten Augustus 1818 *taatsblad* no. 33); —

Hebben, met gemeenschappelijk overleg, besloten als volgt:

Er zal een vast Beurtveer tot vervoer van Personen en Goederen staan tusschen *Ezinge* en *Groningen*, en wordt mitsdien het rnavolgend Reglement en Tarief van Vrachtloonen vastgesteld:

REGLEMENT en TARIEF van **VRACHTLOONEN** voor de **VOLK-** en **VRACHTSCHUIT**, varende van *EZINGE* op *GRONINGEN*, *vice versa.*

Art. 1. Dit Veer zal worden bevaren met eene goede overdekte digte Schuit, geschikt om personen en goederen veilig, droog en él bewaard te vervoeren, en voorzien van eene bekwame roef met noegzame zitplaatsen ter behoorlijke breedte, alles ten genoegen r Plaatselijke Besturen van *Groningen* en *Ezinge*. De Schuit l deswege niet eerder in de vaart mogen gebragt worden, dan dat zij door de genoemde Plaatselijke Besturen is goedgekeurd en arvan blijk aan den Ondernemer is gegeven.

Art. 2. De Schuit zal tweemaal in het jaar, zoo van wege de edelijke Regering van *Groningen*, als van wege het Gemeentestuur van *Ezinge*, worden nagezien; alle alsdan aan dezelve vonden wordende gebreken zullen onverwijld moeten worden hersteld.

Art. 3. De Schuit zal door de Schippers zelve moeten bevaren orden en voorts met een' of meer bekwame knechten, indien aan Plaatselijke Besturen mogt voorkomen, dat het belang en de beefte van de dienst zulks vereischen. In geval van ziekte of anre verhindering, zullen de Schippers hunne dienst door een' gehikten persoon doen waarnemen, daartoe, indien het beletl slechts tijdelijk is, door den Burgemeester van *Ezinge* oedgekeurd. Zoo het beletsel echter langer dan zes weken heeft oortgeduurd, of de Schipper zich doorgaande door eenen anderen ersoon zoude willen doen vervangen, wordt daartoe de goedkeung van de Besturen der beide plaatsen vereischt.

Art. 4. De Schippers en hunne Knechten zullen zich moeten thouden van dronkenschap, en in de bediening van het Veer een der bescheiden moeten bejegenen.

De pakgoederen zullen zoodanig moeten worden geplaatst, dat de izigers daardoor niet gehinderd worden.

Art. 5. De Schippers zijn verantwoordelijk voor de goede overomst der aan hen toevertrouwde goederen, en voor alle handelinn van hunne Knechten, gedurende den tijd, dat zij bij hen in enst zijn.

Art. 6. De Schuit zal bij open water ten minste tweemaal in week varen, te weten des Dingsdags en des Vrijdags, telkens s morgens te half zes van *Ezinge*, en des namiddags te drie r van *Groningen*.

Art. 7. De Schippers zijn gehouden, de reis ten allen tijde met n meesten spoed voort te zetten, en zullen niet mogen aanlegn, of zich onderweg ophouden, langer dan tot lossen en laden tot verpoozing van het paard noodig is. In allen gevalle zal de chuit ten laatsten des morgens te negen uur te *Groningen* moeten akomen, en des avonds te zeven uur te *Ezinge* terug moeten n; gevallen van volstrekte onmogelijkheid alleen uitgezonderd, r beoordeeling van het Bestuur der plaats, alwaar de Schuit te t mogt aankomen.

Art. 8. Bij besloten water zullen de Schippers verpligt zijn te rgen, dat telkens des Dingsdags en Vrijdags een hunner op de t mogelijke wijze van *Ezinge* naar *Groningen* en terug reize, einde de bestellingen te doen en draagbare goederen, brieven pakketten te vervoeren en te bezorgen. In dit geval zal het bbel der Vrachtloonen, bij het hierachter gevoegd Tarief bepaald, orden betaald, en wanneer het ijs sterk genoeg is, zullen zij de is doen met eene of meer sleden, onder genot van de helft boven t gewoon Vrachtloon.

Art. 9. Gedurende het laden of lossen, zal de Schipper of zijn necht altijd bij het Schip moeten tegenwoordig zijn.

Art. 10. De vaste aanleg- en losplaats van dit Schip zal zijn te *roningen*, buiten de Apoort, ter plaatse door Burgemeester en ethouderen aan te wijzen, en te *Ezinge* op zoodanige plaats, als or het Gemeentebestuur zal worden aangewezen, behoudens aan Besturen der beide plaatsen, om daaromtrent ieder in de ne ten allen tijde zoodanige andere bepalingen te maken, als zij llen nuttig en noodig achten.

Art. 11. De Schippers zullen, indien zulks gevorderd wordt, rpligt zijn, om voor de goederen of penningen hun ter vervoeg van *Ezinge* naar *Groningen* of omgekeerd, of in tusschen eiden gelegen plaatsen ter hand gesteld, een blijk af te geven. De ommissaris der Trek- en Veerschepen buiten de Apoort te *Gronin-* wordt belast, indien zulks wordt verlangd, met het aanteeke- der goederen en penningen, die van daar met dat Schip worden zonden, alsmede met het afgeven van een blijk daarvoor aan de zenders, die zulks mogten verlangen. Een en ander tegen beling van 5 Cents.

Brieven, pakjes en andere kleine draagbare goederen zullen, zoo- mogelijk na aankomst van het Schip te *Groningen* of *Ezinge*, het adres moeten worden bezorgd, en omtrent alle andere goeren zal ten spoedigste van derzelver aankomst aan de belangbenden kennis worden gegeven.

Art. 12. Bij het varen van het Schip of de Schuit, van of naar *oningen*, en in het voorbijvaren van andere Schepen en Trekschui-, zal de Schipper zich gedragen naar de daaromtrent op de trekn tusschen *Groningen* en *Stroobos* bestaande gebruiken en palingen.

Art. 13. Een afschrift van dit Reglement, met de daarbij gegde Vrachtlijst, zal ten allen tijde aan boord van het Schip voorden zijn, opdat een ieder bij de eerste aanvrage daarvan inzage bekomen.

Art. 14. De Schipper zal zich in het berekenen der Vrachtloonen uwkeurig moeten gedragen naar de hieraehter gevoegde Vracht-.

Art. 15. De overtreding van eenige bepalingen van dit Reglet, voor zooverre daartegen niet voorzien is door eene algemeene ordening, zal worden gestraft voor de eerste maal met eene boete *een* tot *zes* gulden, en bij herhaling van dezelfde overtreding en twaalf maanden met eene boete van *zes* tot *twaalf* gulden.

Art. 16. Onverminderd de bij dit Reglement bepaalde boete, zal, geval van klagte over dronkenschap of ongeschiktheid der Schip-, en in het algemeen over de slechte bediening van het Veer, r de Plaatselijke Besturen de door hen verleende benoemingen nen worden ingetrokken.

Bij gelijke klagte over het gedrag der Knechten, zullen de Schip- kunnen worden gelast, zich van betere knechten te voorzien.

Art. 17. De Besturen van *Groningen* en van *Ezinge* behouden zich het vermogen, dit Reglement zoodanig te wijzigen en te anderen, als zij in het algemeen belang nuttig en geraden zullen en.

Art. 18. De Schippers worden door de gezamentlijke Plaatselijke uren van *Groningen* en *Ezinge* aangesteld, door ieder Bestuur. Vervolgens zal ieder Bestuur de openvallende plaatsen van de ppers door hetzelve benoemd, weder vervullen.

TARIEF VAN VRACHTLOONEN.

VOOR PERSONEN:	
Een persoon van *Ezinge* naar *Groningen* of omgekeerd	*f* 0,20
Idem, als voren beneden de 12 jaren	- 0,12
Idem, als voren, beneden de 5 jaren	vrij
VOOR GOEDEREN:	
Appels, peren, knollen, aardappelen en wortels (met bijlevering der zakken), per mud	- 0,12½
Afgeval, (een zak)	- 0,10
Beddegoed, (een stel)	- 0,60
(gedeelten naar evenredigheid.)	
~~Bezems, per bos (rijzen)~~	- 0,05
Biezen, voor stoelmakers, per bos	- 0,05
Big of speenvarken (een)	- 0,15
Bier, per vat of 100 kannen	- 0,30
25 kannen of daar beneden	- 0,10
Bokkings, per stroo (zonder brief)	- 0,05
Boter, ¼ ton	- 0,20
„ ⅛ ton	- 0,15
„ 1/16 ton	- 0,10
„ Een gewone mand	- 0,05
Brood, per zak	- 0,10
Brief, grooter of kleiner, aan het adres te bezorgen	- 0,05
Brief, voor het opbrengen buiten het dorp *Ezinge*	- 0,05
Cement, per mud	- 0,15
Contanten, per 100 gulden los geld	- 0,20
„ verzegeld	- 0,15
„ boven de 100 gulden voor iedere 100 gulden meer	- 0,10
Cichorei, per 50 Ned. pd.	- 0,15
mindere hoeveelheid dan 25 Ned. ponden	- 0,07½
Corinten, per 50 Ned. pd. zie krenten	- 0,20
Couranten.	
Een geheele jaargang van eene courant	- 1,00
Een geheele jaargang van twee of meer couranten, te zamen in een omslag	- 1,50
Draagmand, (een gesloten) gebruikt door kramers en gepakt met goederen	- 0,20
Dranken (sterke), wijn, likeuren en andere vochtwaren, bij dit tarief niet vermeld, per 100 Ned. kannen	- 0,25
Dranken (sterke), wijn, likeuren enz. enz.	
„ per groot fust of zoogenoemd stukvat	- 1,50
„ klein fust, doch boven de 100 kan	- 0,30
„ 25 tot 50 kannen op fust	- 0,15
„ kleiner fust of enkele flesch	- 0,05
„ 40 kannen op fleschen	- 0,30
Egge (een) of eide	- 0,20
Fusten (ledige)	
een fust van de grootste soort, stukvat	- 0,50
een kleine zoogenoemde pijp	- 0,30
een idem halve pijp of oxhoofd	- 0,20
een zoogenoemd aam	- 0,15
een Nederlandsch vat	- 0,15
een halve aam	- 0,10
een half Ned. vat	- 0,10
kleiner fust	- 0,05
Garen, (een zak)	- 0,20
Gest, (per pakje)	- 0,05
Glas, (per kist)	- 0,30
Gerst, (per mud) en Boekweit	- 0,10
Gort, per mud	- 0,12½
„ per 75 Ned. pond.	- 0,12½
Granen en peulvruchten met inbegrip der zakkenhuur.	
Tarwe, rogge, aveelzaad, kool- en mosterdzaad, per mud	- 0,12½
Erwten, en boonen,	- 0,15
Groenten, per mand	- 0,15
Grafsteen, (een heele zerken, liggende)	- 2,00
Haver, per mud	- 0,07½
Haardsteentjes, per 100	- 0,10
Haas, (een)	- 0,10
Haring, teer en pek p. ton	- 0,30
„ „ „ „ een klein vaatje	- 0,05
Hennep, (p. pak)	- 0,05
Hout (gesneden), p. guld. waarde	- 0,05
Idem (ongesn.), p. gl.	- 0,07½
Huiden.	
Natte Koehuiden, p. st.	- 0,10
Kalfs en schapenv. p. st.	- 0,05
Huisraad en meubelen.	
Een kabinet, (gr. eiken)	- 2,50
Een kleiner, idem	- 1,00
Een pulpitrum, secretaire, ieder	- 0,80
Een kastklok, staande	- 1,50
Een halve kastklok	- 0,50
Een gewone klok	- 0,30
Eene trek- of ladetafel	- 0,50
Eene tafel	- 0,20
Een spiegel, (groote)	- 1,00
Een dito (kleiner)	- 0,30
Eene kagchel	- 0,30
Stoelen, p. st. (zwarten)	- 0,05
„ „ (bruinen)	- 0,07½
Een kinderstoel	- 0,15
Een ledekant	- 0,40
Eene wieg	- 0,15
Een kinderwagen	- 0,15
Kaas, p. 50 Ned ponden	- 0,15
„ één of meer naar de zwaarte.	- 0,05
Kalk, (per mudde)	- 0,10
Kandij, (per pot)	*f* 0,07½
Ketels, (per dozijn)	- 0,30
„ per stuk	- 0,05
Kalf, (een vet)	- 0,40
Katoen, (een baal)	- 0,50
Klaverzaad, (per mudde)	- 0,25
Klompen of holschen, (per ... of dozijn)	- 0,10
Koeken (p. kist)	- 0,20
Koeken, (raap- en lijn-) per duizend	- 1,50
Idem, bij kl. partijen, per 100	- 0,20
Koffij, suiker, rozijnen en tabak, (per 50 N. ponden)	- 0,20
Gedeelten naar evenredigheid.	
Kool, per 100 stuks	- 0,50
Krenten, (een boot)	- 1,50
„ (een halve)	- 0,80
„ (een vierde)	- 0,40
„ mindere hoeveelheid bij 50 Ned. pd.	- 0,20
„ van 25 tot 50 Ned. ponden	- 0,15
„ beneden 25 N. ponden	- 0,08
Laarzen of schoenen (per paar)	- 0,05
Laken of Lijnwaad, (een pak)	- 0,20
meer dan gewone grootte naar evenredigheid.	
Leer, een rol of pak	- 0,10
Linnen, (een groot stuk)	- 0,30
„ (een zak)	- 0,20
„ (een rol)	- 0,15
Lood- of krijtwit, per 50 Ned. ponden	- 0,15
Lood, per 50 N. ponden	- 0,10
Lijnzaad, (een ton)	- 0,20
„ (een mudde)	- 0,12½
Manden.	
Een gewone braskorf	- 0,10
Kleinere of grootere dito naar evendigheid	
Een toegemaakt mandje	- 0,05
Meel, per 50 N. pd.	- 0,10
Noten, (een baal)	- 0,20
Olie en traan, per vat	- 0,30
„ „ per 50 kan of minder	- 0,15
Pakje (een) beneden 5 Ned. ponden	- 0,10
Pannen, per 1000	- 2,50
Papier, per riem	- 0,05
Patrijzen, (tot 10)	- 0,15
Platen en pannekoekspannen, 100 N. pd.	- 0,30
Pannekoekspan (een)	- 0,05
Ploeg, (een)	- 0,20
Pek. Zie haring.	
Potasch en Weedasch p. 50 Ned. ponden	- 0,20
Idem idem, minder hoeveelh. dan 25 N. pd.	- 0,10
Potten, (ijzeren) per 100 Ned. ponden	- 0,50
Pijpen, per mand.	- 0,05
Rijtuigen.	
Een kapwagen.	- 1,80
Een boerenwagen	- 1,00
Eene chais	- 1,00
Een wipkar.	- 0,80
Schaap, (een levend)	- 0,15
Slijpsteen, (een groote smids)	- 1,20
Idem, een kleinere	- 0,10
Smeer-raaizaad, per mudde	- 0,10
Siroop, per 100 N. ponden	- 0,20
„ 50 ponden of daar beneden	- 0,10
Spek, (droog) per 50 Ned. ponden	- 0,15
Idem, (nat) een geheel varken of minder tot een half varken	- 0,25
Spijkers, (mand met) van 50 tot 100 Ned. pd.	- 0,30
Idem, (idem) van 25 tot 50 Ned. ponden	- 0,15
Steen, (verschillende soorten).	
Baksteen, per 1000	- 1,50
Mopsteen, per 1000	- 1,25
Drieling, per 1000	- 1,00
Kleine Steentjes p 1000	- 0,75
Steengoed, (een mand)	- 0,20
„ een worp	- 0,02½
Stijfsel, blaauwsel, lakmoes, 50 Ned. pd of daar beneden	- 0,15
Teemsen, per dozijn	- 0,15
Thee, per kistje	- 0,40
„ per half kistje	- 0,20
„ per kwart kistje of minder	- 0,10
Teer, als bij haring vermeld.	
Trom (een) met goud of zilver	- 0,20
Idem met goederen	- 0,10
Uijen of Siepels, p. mud.	- 0,12½
„ „ p. rist.	- 0,05
Varken, (een levend)	- 0,30
Vegers of kwasten, (gewone) per bos	- 0,05
Verfstoffen, p. 50 Ned. pd.	- 0,15
Vleesch, van 25 tot 50 Ned. ponden	- 0,20
Idem, meerdere hoeveelh. per 50 ponden	- 0,15
Idem, mindere hoeveelh.	- 0,10
Vloeren, per 1000	- 2,00
Vruchten, als kersen, aalbeziën, pruimen, enz., de mand	- 0,10
Wol, de 100 Ned. pd.	- 0,30
„ een gewone zak	- 0,10
IJzer, per 50 Ned. pd.	- 0,15
Zeep, per ton of 120 pd.	- 0,40
„ een halve ton	- 0,20
„ een vierde ton	- 0,10
„ mindere hoeveelh.	- 0,05
Zout, de 50 Ned. pond.	- 0,15
„ de 25 ponden of daar beneden	- 0,07½
Zuiglam, (een)	- 0,15
Zwartsel, (een ton) per gulden	- 0,10
Idem, kleinere hoeveelh.	- 0,05

Voor goederen, in dit Tarief niet genoemd, zal de vracht berekend worden naar derzelver zwaarte en omvang, en zooveel mogelijk naar de vracht, bepaald voor meer of min soortgelijke hierin vermelde goederen.

Aldus vastgesteld door den Raad der Stad *Groningen*, den 15den September 1849.

De Burgemeester: VAN IMHOFF.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

Aldus vastgesteld door den Raad der Gemeente *Ezinge*, den 6den October 1849.

De Burgemeester: D. FRANSSENS.

Ter ordonnantie van denzelven: K. J. SIKKENS.

Goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van de Provincie *Groningen*, bij resolutie van den 25sten October 1849, no. 47.

In kennisse van mij, *De Griffier:* ALBERDA.

De Vacature aan de Hoogeschool te Groningen.

Wij gelooven het van onzen pligt te zijn, op alles het oog te houden, wat thans ten aanzien van onze Hoogeschool van tijd tot tijd in de onderscheidene bladen onzes lands voorkomt.

Daarom hebben wij reeds eenige malen dit onderwerp hier ter sprake gebragt, — daartoe in staat gesteld door vriendelijke inlichtingen van anderen, als 't onderwerp buiten onze eigenlijke spheer lag.

Daarom voeren wij ook nu weder het volgende aan.

De *N. Rott. Courant* bevat n.l een ingezonden stuk, getiteld: „Nog iets over de vacature te Groningen." Daarin komt onder anderen het volgende voor:

„De *Groninger Courant* gaf dezer dagen haar leedwezen te kennen, dat prof. DONDERS voor de hem aangeboden betrekking bedankt had. Zij grondde dit voornamelijk op de verwachting welke men van hem koesterde, dat hij door het inrigten van een physiologisch laboratorium zijne leerlingen tot *zelfstandige* en *practische beoefenaars* der wetenschap zoude opleiden.

„Met regt vordert zij dit van den hoogleeraar der anatomie en physiologie, want zonder dat is het onderwijs in die vakken onzin geworden.

„Wat is nu de eerste voorwaarde, om aan dien zoo billijken eisch te kunnen voldoen? Dat de hoogleeraar zelf in staat zij, *zelfstandig en practisch te handelen:* dat hij bewijzen hebbe gegeven, te *kunnen ontleden* en *experimenteren;* dat hij daarbij *gebruik wete te maken* van al de hulpmiddelen, welke de wetenschap op hare tegenwoordige hoogte aanbiedt. Had de heer DONDERS de betrekking aangenomen, men had zeker iemand erlangd, welke deze vereischten ten volle bezat.

„Zullen deze, nu hij bedankt heeft, ook de maatstaf zijn, welke men aanleggen zal? Wij meenen reden te hebben, om dit te betwijfelen. *Nepotisme* schijnt weder de hoofdrol bij deze benoeming te zullen spelen."

Wij voor ons echter meenen reden te hebben, met vertrouwen te mogen zeggen, dat bij heeren Verzorgers dezer Hoogeschool het belang der Hoogeschool zwaarder zal wegen dan alle andere consideratiën, en dat zij den bloei der aan hunne zorg toevertrouwde stichting in geenen deele zullen opofferen aan persoonlijke en bijzondere overwegingen.

Tot deze hoop houden wij, en allen met ons, ons geregtigd uit besef van de hooge belangstelling, die toch in de eerste plaats bij heeren Curatoren gevonden wordt, ten aanzien van 't heil der Hoogeschool. De Schrijver in de *N. Rott. Courant* schijnt niet in te zien, dat het eene allezins grievende onderstelling is, te meenen, dat op een oogenblik, waar 't zijn of niet zijn eener aloude en roemrijke stichting ter sprake is gebragt, en — wie weet? — verder zal worden gebragt, — op een oogenblik, waarin 't meer dan ooit vroeger, er op aankomt, om, wat men misschien niet zonder eenige onvoorzigtigheid verzuimd heeft vroeger te doen, thans ten uitvoer te brengen, — dat op zulk een oogenblik overwegingen zich zouden doen gelden, waarvan de uitkomst zoude zijn: eene nieuwe bijdrage tot het afnemen van den luister onzer Hoogeschool, die toch nu reeds in 't midden van den cursus, gevoelig genoeg een gedeelte van 't noodigst onderwijs derft?

Neen, wij koesteren het volste vertrouwen, dat de uitkomst den Schrijver van boven aangehaald artikel volkomen zal beschamen. En moge het spoedig zijn!

ITALIE.

ROME, 4 November.

Eenige leden van de deputatie, naar den Paus gezonden om hem te verzoeken naar Rome terug te komen, bevinden zich alhier. De Paus had de deputatie goed ontvangen, en belooft terug te komen; doch hij had den tijd niet kunnen bepalen.

[In bijzondere berigten uit Portici wordt gemeld, dat de Keizer van Rusland aan *Pius IX* de verzekering heeft doen toekomen, „dat, zoodra hij naar Rome zou zijn teruggekeerd, alle geldelijke ondersteuning, welke hij mogt behoeven, hem door Z. M. zoude worden verleend." — De prins *Wolowsky* had deze tijding aan den Paus overgebragt.]

ZWITSERLAND.

Het door de sociale-demokratische partij te Geneve opgerigte dagblad *l'Alliance des Peuples* schijnt werkelijk het orgaan der Europesche propaganda te zijn. In eene circulaire van de heeren *Rössinger*, dr. *Hanauer* en *Galeer*, waarbij aangedrongen wordt op het abonneren op dit blad, vindt men tevens als mede-redacteurs vermeld de namen van *Mazzini*, *Sterbini*, *Pyat*, *Thoré*, *Rolland*, *Hertzen*, *Struve*, *Becker*, *Heinzen* en *Herwegh*. Dit blad heeft groote voornemens; het wil niets minder bewerken, dan dat Zwitserland zijne onzijdigheid laat varen en het middelpunt worde van de Europesche propaganda.

DUITSCHLAND.

Uit Berlijn wordt onder dagteekening van den 12den dezer aan de *Köllnische Zeitung* gemeld: „Van wege de grootere Duitsche Staten is thans de verklaring ontvangen, dat zij aan de overeenkomst van den 30sten September betrekkelijk het interim hunne goedkeuring hechten. Intusschen verneemt men, dat de bijeenkomst der bondgenootschappelijke commissie nog door eenige moeijelijkheden vertraagd wordt. Pruissen volhardt namelijk bij zijne vordering, dat de Pruissische leden dier commissie tevens de overige tot het verbond van den 26sten Mei tusschen Pruissen, Saksen en Hannover toegetredene Staten zullen vertegenwoordigen. Naar men verneemt, hebben Oostenrijk en vooral ook Beijeren daartegen geprotesteerd. Intusschen is het moeijelijk te begrijpen hoe die mogendheden, in weerwil van art. 5 der overeenkomst van den 30sten September, waarin woordelijk gezegd wordt: „de overige regeringen kunnen zich, hetzij afzonderlijk, hetzij gemeenschappelijk door gevolmagtigden bij de bondgenootschappelijke commissie laten vertegenwoordigen"" — aan Pruissen het regt om zijne bondgenooten te vertegenwoordigen kunnen willen betwisten, wanneer die bondgenooten zelven op zoodanige wijze verlangen vertegenwoordigd te worden. Het is te hopen dat Pruissen zijn eigen regt en dat zijner bondgenooten zal weten te handhaven."

HAMBURG, 11 November.

Wat het lot der Hongaren zal zijn, die zich in deze stad bevinden, is thans beslist. Door tuschenkomst van den Amerikaanschen gezant te Londen, heeft *Klapka* thans op vijf verschillende plaatsen van het noorden der Vereenigde Staten, eene vrij aanzienlijke uitgestrektheid gronds verkregen, om er eene Hongaarsche kolonie te stichten.

BERLIJN, 13 November.

Een aanmerkelijk aantal leden der beide Wetgevende Kamers van Pruissen hebben zich vereenigd om een *Genootschap voor Duitsche Landverhuizing en Kolonisatie* op te rigten; de Groothertogelijk-Hessische Regering is reeds daartoe door een' gevolmagtigde toegetreden, alsook die Badensche Regering.

WEENEN, 14 November.

Volgens authentieke bescheiden zijn door de Weener militaire centrale commissie van onderzoek tegen 72 personen ter dood veroordeelingen uitgesproken, waarvan 25 (en daaronder 9 militairen) werkelijk werden voltrokken, 3 geheel en al en 44 met tijdelijke gevangenisstraffen werden begenadigd.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 13 November.

Z. K. H. Prins *Albert* heeft gisteren te Birmingham de tentoonstelling van voortbrengselen der nijverheid bezigtigd. De spoortrein, waarmede Z. K. H. de reis deed, heeft den togt van Euston-square, bij Windsor, naar Birmingham, zijnde een afstand van 112 *Eng. mijlen* [28 uren] in den voorbeeldeloos korten tijd van *twee uren en* 35 *min.* volbragt.

— Sir *John Ross*, die de expeditie van sir *John Franklin* in de Noordpoolstreken heeft trachten op te sporen, is van den 11den September 1848 tot het begin van September j.l., met zijne schepen door het ijs besloten geweest in Port-Leopold. Gedurende den tijd, dien hij in de Noordpoolstreken heeft doorgebragt, zijn dagelijks op zijne schepen, 's ochtends en 's avonds, blaauwe lichten gebrand, vuurpijlen opgelaten en op vaste tijden van den dag kanonschoten gelost. De manschappen en officieren zijner schepen hebben zich gedurende de lange en vervelende winterdagen veelal met het vangen van vossen vermaakt. Ruim honderd dezer dieren heeft men, na ze gevangen te hebben, losgelaten, voorzien van halsbanden, waarop de namen der schepen, der bevelhebbers, derzelver verblijfplaats en de tijd van het vangen te lezen stonden. De equipaadjen van de *Enterprise* en *Investigator* worden thans te Woolwich afbetaald, maar deze schepen zijn reeds bestemd voor eene nieuwe expeditie naar de Noordpoolstreken, die in het begin van 1850 ondernomen zal worden.

Kapitein *Ross* heeft op zijne togten niets vernomen van de *North Star*, welke in het begin van dit jaar, onder bevel van kapitein *Saunders*, van hier is uitgezonden, om zoo wel hem als de schepen van sir *John Franklin* op te sporen. Men denkt, dat kapitein *Saunders*, vernemende dat kapitein *Ross* reeds vertrokken was, insgelijks spoedig den terugtogt zal hebben aangenomen, na op verscheidene plaatsen levensmiddelen te hebben achtergelaten, en derhalve spoedig hier te verwachten is. Meer hoop is er, dat de *Plover*, welke in Aug. 1848 van Honolulu is vertrokken, om van den westkant van Noord-Amerika de vermiste schepen op te zoeken, iets van sir *John Franklin* en zijne togtgenooten zal ontdekt hebben. Binnen drie maanden ziet men hier tijdingen van die expeditie te gemoet.

— Het onderwerp der gesprekken is heden de uitvoering van een doodvonnis, hetwelk, hoewel geenszins eene zeldzame gebeurtenis in Londen, ditmaal eene zoodanige opgewondenheid en beklagenswaardige zucht tot gemoedsbeweging te weeg bragt, als werkelijk eene zeldzaamheid geheeten kan worden.

Indien men gisteren avond in de nabijheid der gevangenis eene menigte had zien verzamelen van eenige duizenden, die aldaar den langen kouden nacht zouden doorbrengen, — wanneer men de stellaadjen en zitplaatsen had zien oprigten gedurende gisteren namiddag en in den avond, en men de dringende aanbevelingen der eigenaars gehoord had, om tegen onmatigen prijs van de „*schoone gelegenheid*" tot uitzigt gebruik te maken, — en wanneer men eindelijk die uit het schuim van Londen opgerezene menigte, door verveling en koude geplaagd, de toevlugt had zien nemen tot dans en luidruchtigheid van allerlei aard, — dan zoude men bezwaarlijk hebben kunnen gelooven, dat deze menschenvloed herwaarts gestroomd was, en voor het grootste gedeelte den nacht onder den blooten hemel zoude doorbrengen, om bij het dagen van een' Engelschen morgen twee hunner natuurgenooten aan den eisch der wet te zien voldoen en door beulshanden te zien omkomen. Het is waar, dat bijzondere omstandigheden hadden plaats gevonden, die de algemeene afschuw, verbazing, twijfeling en huivering hadden opgewekt. — De ter dood veroordeelden waren de echtgenooten *Manning*, veroordeeld wegens gepleegden moord, aan den bij hen ingewoond hebbende *O' Connor*.

Eene poging tot zelfmoord van de zijde der vrouw is belet en beide echtgenooten hebben elkander ontmoet voor het schavot, om eene minuut later gezamenlijk de eeuwigheid in te gaan. Slechts het reiken der hand voor de optreding der noodlottige plaats was de verzoening, die, sedert de daad tot aan de straf daarvan, tusschen de beide misdadigers plaats had.

Hunne opkomst was het teeken tot een' verscheurenden kreet van de menigte, en bijna op hetzelfde oogenblik was de geregtigheid voldaan.

[Sedert j.l. Zaturdag was door de eigenaren der huizen rondom de plaats waar de executie zou geschieden, een aanvang gemaakt met het oprigten van stellaadjes; de aalmoezenier der gevangenis verzocht den in die wijk fungerenden hoofdambtenaar der policie, om die stuitende toebereidselen te laten staken, maar deze gaf ten antwoord, dat de policie geene bevoegdheid had om zulks te doen.

Op die stellaadjes werden talrijke plaatsen gehuurd en men noemt zeer bekende leden der aristocratie, die zich de beste plaatsen voorbehouden hebben. De verhuring geschiedde door middel van biljetten, die men voor eene zekere som kocht, en waarop te lezen was: *Executie van Manning en zijne vrouw. Laat toonder dezes op de plaats .. in het huis No. .. in Horsemongerlane.* Daaronder volgde de handteekening van den eigenaar van het huis.

Een der huizen tegenover de gevangenis is door een gezelschap gehuurd, dat op den morgen der executie een fijn dejeuner met champagne aldaar bestelde.

In weerwil van de talrijke door de policie genomene maatregelen van voorzorg, heeft op de straten zulk een vreeselijk gedrang plaats gehad, dat een groot aantal personen onder den voet geraakt zijn en belangrijke kwetsuren hebben bekomen. Eenigen zijn daarbij om 't leven gekomen.]

FRANKRIJK.

PARIJS, 14 November.

Sedert het nieuwe kabinet in functie is getreden, werkt de President der Republiek [bij 't voortdurend gemis van een' minister van buitenl. zaken] *regtstreeks* met de hoofden van dat departement, en beslist bij *alleen* de zaken van dit departement.

— Heden heeft de nieuwe Fransche minister van financiën zijne ontwerpen aan de Wetgevende Vergadering medegedeeld. De plannen des ministers zijn reeds bij de Parijssche beurs zeer gunstig ontvangen. Men kan zeggen, dat voor Frankrijk, in het financiële de revolutie is gesloten, — de afbreking van het bestaande, beproefde en in 's lands zeden en gewoonten gewortelde stelsel van belastingen voorgekomen, — en socialistische proefnemingen afgekeerd.

— Het Hooge Geregtshof te Versailles heeft eindelijk uitspraak gedaan in zake van den aanslag van den 13den Junij j.l., nadat de openbare behandeling omstreeks eene maand geduurd had. *Zeventien* der aangeklaagden zijn veroordeeld tot deportatie, hetgeen echter thans gelijk staat met levenslange opsluiting in eene strenge strafgevangenis binnen Frankrijk en wel in de citadel van Doullens of Mont Saint Michel, daar er nog geene plaats van deportatie bepaald is, en de voorgedragen wet, welke daarvoor het eiland Mayotte en de Markiezen-eilanden bestemt, geene terugwerkende kracht kan hebben. Slechts bij drie personen heeft de jury verschoonende omstandigheden erkend; zij zijn tot eene ligtere straf veroordeeld. Verscheidene der voornaamste schuldigen echter heeft de justitie nog niet in handen kunnen krijgen; over deze zal het hof nader uitspraak doen.

Dit vonnis is streng, maar niet te streng tegen de schuldigen aan een' aanslag, die, ware hij niet zoo roekeloos aangelegd, Frankrijk, ja geheel Europa welligt, in het ongeluk zou gestort hebben; een' aanslag, die niet kon verdedigd worden zonder het regt van opstand te beweren.

De regtmatige strengheid, die de hooge gezworenen hebben betoond, ondanks al de heftige taal der dagbladen, die zochten hun vrees aan te jagen of hunne denkbeelden te verwarren (middelen die bij eene jury, en vooral bij eene Fransche, zoo vaak met goed gevolg wordt aangewend), zal een' heilzamen invloed hebben tot bevestiging der maatschappelijke orde en tot bemoediging der welgezinden. Het besef hiervan heeft op de Parijssche beurs een' gunstigen invloed gehad.

[De zeventien veroordeelden, waaronder *negen leden van de Wetgevende Vergadering*, zijn dadelijk des nachts naar het kasteel van Doullens vervoerd.]

Van den 15den. Gisteren avond waren de salons van den minister van financiën druk bezocht. Men beschouwt hem als de man, die in staat is om de moeijelijkheden van het oogenblik op te heffen. Men rekent veel op hem om de gemoederen gerust te stellen en het vertrouwen te verlevendigen.

— De heer *Guizot* is heden te Parijs aangekomen en heeft zijne vroegere woning betrokken.

— Heden is het laatste gedeelte van het groote staatsproces te Versailles afgeloopen. Het hof heeft *zesendertig* personen, waaronder *Ledru Rollin*, *V. Considerant*, *Boichot*, *Rattier*, en andere leden der Kamer van Afgevaardigden wegens deelneming aan den aanslag van den 13den Junij j.l., bij contumacie veroordeeld tot deportatie.

— Het schijnt, dat het geschil met den Keizer van Marocco werkelijk is bijgelegd; bijzonderheden kent men dienaangaande nog niet. Zeker schijnt het te zijn, dat het Fransche eskader, dat Tanger en Mogador moest gaan bombarderen, last heeft gekregen om terug te keeren naar Toulon.

Van den 16den. De *Moniteur* bewijst heden met cijfers, dat bij den jongsten maatregel van amnestie van den president der republiek, niet 700, maar integendeel 1341 personen op vrije voeten zijn gesteld, zoodat het getal der door hem sedert zijne benoeming tot president begenadigden thans 2597 bedraagt.

— Men vreest hier voor onlusten ten dage als de vonnissen der te Versailles bij verstek veroordeelden aan de schandpalen gehecht zullen worden. Men vermeent te weten, dat er zelfs plan bestaat om den paal, waaraan *Ledru Rollins* naam gehecht zal worden; met bloemen te versieren.

BELGIË.

BRUSSEL, 16 November.

Betreffende de reeds vermelde misdaad, welke op den spoorweg nabij Charleroi gepleegd is, verneemt men nog de volgende bijzonderheden:

Op het oogenblik, dat de trein zoude aankomen, bevond zich de wachter *Sarasin* op zijn' post; hij zag toen, hoe een in een' kiel gekleed man, door middel van een' hamer, die met linnen omwonden was, de rails lossloeg. *Sarasin* snelde op den booswicht toe, om hem te verjagen en er ontstond eene worsteling, waarbij de wachter een dolksteek in de lendenen ontving, dien hij slechts gedeeltelijk met de hand konde afkeeren. *Sarasin* gaf daarop den misdadiger met de lantaarn, die hij in de hand hield, een' geweldigen slag op het hoofd, maar toen begaven hem zijne krachten en hij viel op den grond; iets, waarvan de andere dadelijk gebruik maakte om de vlugt te nemen. Evenwel had *Sarasin* nog kracht genoeg om zich naar zijn' signaalbal te slepen, die opgeheschen was, en denzelven neder te laten, hetwelk nog in tijds door den dadelijk aankomenden trein bemerkt werd. Zonder den moed, de trouw en opoffering van *Sarasin* ware de geheele trein, met de zich in denzelven bevindende talrijke en aanzienlijke reizigers, in het water gestoomd.

De geheele gendarmerie van Charleroi vervolgt den vlugteling in verschillende rigtingen; tot dus verre is men hem echter nog niet op het spoor kunnen komen. *Sarasin* is overigens onder geneeskundige behandeling; men heeft hoop hem in het leven te zullen behouden.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van den 14den November.

In de zitting van heden heeft de Commissie voor het onderzoek der geloofsbrieven van de heeren *van Heemstra* en *van Hoëvell* haar verslag uitgebragt en geadviseerd tot het toelaten van die beide heeren, nadat deze de bij de Grondwet gevorderde eeden zouden hebben afgelegd. De vergadering heeft zich met het advies der commissie vereenigd. — Nadat de commissie voor de verzoekschriften eenige rapporten op petitiën had uitgebragt, met welker conclusiën de vergadering zich vereenigde, heeft de heer *Fokker* het voorstel gedaan, dat de Kamer de commissie van rapporteurs over het aanhangige wets-ontwerp, omtrent de regeling van het kiesregt, zou uitnoodigen haar algemeen verslag uit te brengen, en de beraadslaging over dat wets-ontwerp zou bepalen op heden over acht dagen. De heer *Fokker* deed dit voorstel met het doel, om door de Kamer te doen uitmaken de reeds vroeger behandelde vraag, of de verdere behandeling der wets-ontwerpen, welke in de vorige zitting onafgedaan zijn gebleven, door de sluiting der zitting al dan niet gestuit is. — Daar de minister van binnenlandsche zaken niet in de vergadering tegenwoordig was, is de behandeling van dat voorstel uitgesteld tot morgen ochtend te elf uur.

Zitting van den 15den November.

In de zitting van heden is, op voorstel van den heer *van Zuijlen van Nijevelt*, met 44 tegen 15 stemmen, besloten, voor alsnog geene beslissing te nemen nopens het voorstel van den heer *Fokker*, maar bij het reglement van orde nopens het vraagstuk, dat zich daarbij opdeed, nadere bepalingen te maken, waartoe, na de vaststelling van de wet op de enquête, gelegenheid zal bestaan.

'S GRAVENHAGE, 17 November.

Woensdag avond is in de residentie overleden de heer mr. *C. Vollenhoven*, raad-adviseur bij het ministerie van binnenlandsche zaken, enz. Gedurende eene reeks van jaren heeft hij zich in onderscheidene betrekkingen door ijver en kunde onderscheiden. Onder anderen heeft hij geruimen tijd de betrekking van secretaris-generaal bij het departement van binnenlandsche zaken vervuld; waaruit hij in het vorig jaar eervol werd ontslagen, om als raad-adviseur bij dat departement op te treden.

— Naar men verneemt, heeft Z. M., bij besluit van den 10den dezer, bepaald: dat, ter bevordering van de rust en de veiligheid der ingezetenen, even als in den afgeloopen winter, in de verschillende provinciën van het rijk, waar zich geene maréchaussées bevinden, hulp-maréchaussées zullen worden gestationeerd.

— De Koning der Belgen heeft magtiging verleend, om te Luik voor rekening der Nederlandsche Regering te gieten zeven zware ijzeren houwitser-kanonnen, wegende elk omstreeks 4500 kilo, en elf ligte houwitser-kanonnen, wegende elk 2500 kilo.

AMSTERDAM, 17 November.

Onze Frankforter correspondent meldt, dat een zoon van den Hollandschen generaal *Des Tombes*, een kundig zee-officier, in de dienst der Oostenrijksche marine is overgegaan. Aan dezen officier, die reeds zes reizen naar Indië gemaakt heeft, zoude als kapt.-luitenant het bevel over het fregat *Bellona* toevertrouwd zijn. Het berigt voegt er bij, dat het korpder marine-genie, tot wier oprigting het Oostenrijksche kas binet besloten heeft, grootendeels uit buitenlanders zal zamengesteld worden, daar men in Oostenrijk zelf geen genoegzaam aantal personen vindt, die in den oorlogsscheepsbouw bedreven zijn. (*Handelsblad.*)

VOORBURG, 14 November.

Men verzekert hier, dat door iemand het plan ontworpen wordt, om met 1850 voor particuliere rekening eene geregelde brievenposterij tot stand te brengen tusschen de steden Rotterdam, Schiedam, Delft, 's Gravenhage, Leiden, Haarlem, Amsterdam, Utrecht en Arnhem, tegen 5 cents porto per gewonen brief. Door negentien personen meent men de geheele dienst te kunnen regelen. [Dit berigt schijnt ons niet zeer waarschijnlijk toe.]

UTRECHT, 14 November.

Hier bevindt zich sedert eenige dagen een jong Zweedsch geleerde, *Wahlgren*, uit Stokholm, een bekwaam ontleed- en natuurkundige; hij doet op kosten der Zweedsche Regering eene reis, om wetenschappelijke inrigtingen op te nemen, en zal daartoe zich ook naar Engeland, Frankrijk en Duitschland begeven. Hij bezoekt hier de collegiën van prof. *Donders*, *Schroeder van der Kolk*, *Harting* enz., en maakt zich vooral bekend met de inrigting der Veeartsenij-school. (*Ned.*)

LEIDEN, 15 November.

Het arrest, door den Hoogen Raad, op den 9den dezer, in de voor denzelven aanhangige zaak, tusschen de stedelijke regenten en den minister van financiën benevens de diakenen der Nederduitsche Hervormde gemeente gewezen, is in vele nieuwsbladen minder juist medegedeeld; het luidt woordelijk als volgt:

„De Hooge Raad der Nederlanden;

„Partijen gehoord;

„Overwegende dat bij art. 19 van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering aan den regter de bevoegdheid gegeven is, om in elken stand van de zaak, wanneer zij voor minnelijke schikking vatbaar schijnt, partijen te gelasten, om in persoon of met derzelver practizijns voor zich of voor een of meer regters-commissarissen te verschijnen, ten einde eene vereeniging te beproeven.

„O. dat de onderwerpelijke zaak in die termen valt;

„Gelast partijen om op Woensdag, den 21sten November 1849, te twaalf uur, met hunne practizijns, ten voormelden einde, te verschijnen voor den president van den raad, en de raden mr. jonkheer *van den Velden* en *Modderman*, als mede-commissarissen, benevens het openbaar ministerie, ten einde een vergelijk te beproeven; vrijlatende *aan het plaatselijk bestuur der stad Leiden*, als belang hebbende bij de geschillen, *om aldaar mede te compareren door burgemeester en wethouders of door daartoe benoemde commissarissen uit de regering*, om de voorstellen van schikking aan te hooren en zich deswege te verklaren."

ZWOLLE, 15 November.

Binnen weinige dagen staat in Overijssel de zaak der kanalisatie wederom behandeld te worden, althans de Staten dezer provincie zullen tot dat doel buitengewoon vergaderen. Het is dan te wenschen, dat de Staten het onderling eens zullen zijn en specialiteiten of plaatselijk en persoonlijk egoïsme zullen vermijden, om een werk tot stand te brengen, waarnaar de land-oeconoom reeds jaren wacht, de fabrikant onophoudelijk uitziet en dat eindelijk, zonder nog van honderd andere belangen te spreken, een middel zou verschaffen om aan de onrustwekkende massa verarmden in ons vaderland een doorloopend middel van bestaan te verzekeren; want eerst het graven van het kanaal en daarna de nederzetting als vrije kolonisten, ziedaar het vooruitzigt, door een betrekkelijk gering kapitaal te verkrijgen.

— Den 13den dezer overleed alhier de oudste en waarschijnlijk de vermogendste onzer ingezetenen, de heer *Jan Herman van Engelen*, die op den 21sten dezer maand den hoogen ouderdom van 98 jaren zoude hebben bereikt.

Uit den burgerstand gesproten, zonder vermogen, heeft de man door matige zuinigheid, overleg en zeer eenvoudig, doch rigtig beheer, bijna onafgebroken door het geluk begunstigd, voornamelijk in den graanhandel, zich boven het fortuin van bijna al onze kapitalisten weten te verheffen.

Hij laat een' zoon en drie dochters na, welke laatste gehuwd zijn aan de heeren mr. *J. A. van Roijen*, *W. A. van Laer*, en ds. *Koster van Houten*, terwijl de echtgenoot van een' vroeger overleden zoon twee kinderen bezit.

Men schat het vermogen van den heer *van Engelen* aan vaste goederen, hypotheken, effecten, enz. op 2½ millioen guldens.

ROTTERDAM, 18 November.

Als maatregel van bezuiniging is sedert gisteren bij ministeriële aanschrijving de post van opper-magazijnmeester bij 's Rijks marine alhier, welke bekleed wordt door den heer *Oudijk van Puttea*, ingetrokken.

ASSEN, 15 November.

De kantonregter alhier heeft heden uitspraak gedaan in de zaak van het openb. ministerie tegen de hoofd-commissie over de Oostermoersche en Zuidenvelsche veenen, over het daarstellen van eene watergemeenschap tusschen de wateren van het Stads-kanaal en de zoogenoemde *Tjassens-* of *Hopmans-*wijk, het doortrekken van dezelve tot aan het Gieter-Hoofddiep en het plaatsen daarin van een overlaat, en zulks alles zonder toestemming van Ged. Staten, in strijd met art. 10 van het Reglement op de wegen en waterlossingen in Drenthe. De uitspraak in dezen was in de vorige teregtzitting 8 dagen uitgesteld. De hoofd-commissie had zich verdedigd op grond van art. 43 van het convenant, in 1817 tusschen de negen Drentsche veenmarkten en de stad Groningen gesloten over de inlating van de Drentsche producten in de wateren der stad Groningen, welk convenant door den Koning was goedgekeurd. De kantonregter heeft beslist, dat de omstandigheid, dat eene waterlossing krachtens een convenant moest worden daargesteld, op zich zelve niet voldoende is, om dezelve te onttrekken aan de algemeene verordeningen op de wateraangelegenheden, en dat de bekrachtiging des Konings, aan dat convenant verleend, voor zooverre verder gaande, dan de magt bij art. 69 en 228 der Grondwet van 1815 aan hoogstdenzelven verleend, geacht moet worden meer eene negatieve verklaring te zijn, dat de Kon. magt niets heeft tegen de overige bepalingen, in dat convenant vervat, dan wel eene sanctie van aanranding van zakelijke regten van derden, hoedanige door het openb. ministerie voorgedragen werd, dat hier ten opzigte van de tot het convenant niet medegewerkt hebbende marktgenooten van Gieten en de eigenaren der Oostermoersche vaart had plaats gehad. Z. E. A. heeft mitsdien de hoofd-commissie tot eene boete van *f* 25 en in de kosten veroordeeld.

— Men verneemt, dat het *Epizoötisch Mondzeer*, gecompliceerd met de *Klaauwziekte*, is uitgebroken onder het rundvee, toebehoorende aan *Albert Alberts*, landbouwer in de gemeente Roden. (*Dr. Ct.*)

— Met genoegen kunnen wij mededeelen, dat de aardappelenoogst in deze geheele provincie, met uitzondering der gemeente Emmen en Dalen, de ruimste stof tot verblijding oplevert. De toevoer van dit zoo noodig product aan onze markt is zoo groot, dat heden de prijs buitengewoon laag was, zijnde *f* 0.70 à *f* 1.00 per mud. In vele jaren is geen zoodanige goedkoope prijs beleefd.

— Bij besluit van den 14den November j.l., no. 52, heeft Zijne Majesteit tot burgemeester en secretaris der gemeente Emmen, in plaats van wijlen *J. J. Willinge*, benoemd mr. *L. Oldenhuis Tonckens*.

LEEUWARDEN, 17 November.

De heeren *L. B. G. Gescher*, *J. Ledder*, *O. Schreuder*, *A. Meursinge*, *Hz.*, en *H. Adama*, med. doctoren hier ter stede, hadden dezer dagen het genoegen, hunne medailles te ontvangen voor de bewezene diensten tijdens het heerschen der Cholera, — behalve het gewone opschrift dier eereblijken zijn dezelve versierd met de kant-inscriptie: *voor betoonde hulp tijdens het bestaan der Cholera*, 1849, — ook heeft het stedelijk bestuur gemeend zich van eene op hetzelve rustende verpligting te kwijten door aan de plaatselijke geneeskundige commissie, die ook toen ter tijd alle blijken van belangstelling en bereidvaardigheid heeft gegeven, insgelijks eene medaille te vereeren, met het verzoek om dezelve tot aandenken in hun archief neder te leggen.

ROORDAHUIZUM, 16 November.

Als eene zeldzaamheid kunnen wij berigten, dat heden in den tuin van *A. Schilstra* alhier, de aardbeziën voor de tweedemaal in vollen bloei staan, dat voor veertien dagen van diezelfde plant rijpe beziën zijn geplukt en dat er thans nog verscheidene volwassene vruchten aan gevonden worden, die welligt bij gunstig weêr en zonneschijn nog tot rijpheid kunnen komen.

GRONINGEN, 19 November.

Wij zien met genoegen uit de hierachter geplaatste aankondiging, dat er thans werkelijk maatregelen worden beraamd, om, bij de inwijding van ons nieuw akademiegebouw, allen die hier vroeger studeerden, in de gelegenheid te stellen, zich alsdan hier ten stede in algemeene reunie weder te vereenigen.

— Bij Koninklijk besluit van den 14den November 1849, no. 47, is benoemd tot ontvanger der directe belastingen te Groningen, de heer F. B. SCHIFFER, thans controleur van 's Rijks belastingen te Weesp.

— Z. Maj. heeft benoemd tot adjunct paarden-arts bij het leger in Oost-Indië den civielen vee-arts der 1ste klasse J. P. J. REIJNTJES.

— Het stoffelijk overschot van N. BLOKBERGEN, in leven schoolonderwijzer en voorzanger bij de Ned. Herv. gemeente alhier, is laatstleden Zaturdag-morgen op eene eenvoudige doch plegtige wijze ter aarde besteld, op de Noorder begraafplaats buiten de Boteringepoort. Aan de zijde van den lijkwagen volgden, behalve eenige vrienden van den overledene, de meeste onderwijzers uit deze stad, welke hunnen mede-ambtsbroeder de laatste eer wilden bewijzen. Bij het graf genaderd, werd door den onderwijzer D. UBBENS eene gepaste rede gehouden, en daarna werd het lijk ten grave gelaten, waarna door den onderwijzer H. SUIDING eenige dichtregelen werden uitgesproken, en is alstoen gezamenlijk gezongen Gez. 182: 1. Na het sluiten der groeve werd nog gezongen Gezang 187: 1. Verscheidene jeugdige leerlingen van den overledene waren bij deze plegtigheid tegenwoordig.

— De scheepskapitein ABEL W. POT, voerende de hektjalk *Zeldenrust*, gisteren morgen omstreeks negen uur met zijne vrouw van boord gaande, om de voormiddag-godsdienstoefening bij te wonen, gleed de plank van het schip af, en stortten beiden alzoo in het water in de Noorder-

haven. Twee vlugge sjouwerlieden, met name JACOB DOST en FRANS EBREMA, sprongen te water en het gelukte hen de beide echtgenooten te redden.

Den vorigen dag is het ook aan TJERK SUVEER, van beroep zolderknecht, gelukt een' drenkeling uit dat water op te halen, hetwelk echter met veel moeite is geschied. — De drenkeling was een zoontje van PETRUS JOSEPHUS DELTOUR, bijna zes jaren oud.

— De korenschipper MENNO VAN DER KOOI, ruim 21 jaren oud, heeft Vrijdag avond op eene bedroevende wijze het leven verloren. Met zijn' medemakker om zeven uur met hun schip naar Raskwert vertrekkende, alwaar zij woonachtig zijn, had hij het ongeluk, even buiten de Ebbingepoort van boord te vallen, en daar dit niet dadelijk door den anderen schipper opgemerkt werd, had zulks het genoemde noodlot ten gevolge. Zijn lijk is Zaturdag morgen teruggevonden.

— De zadelmaker H. HARMS, wonende te Noordbroek, welke met zijne vrouw, in den vroegen morgen van Vrijdag laatstleden van huis naar deze stad was vertrokken, met oogmerk om aan een der leden hunner familie, welke overleden was, de laatste eer te bewijzen, had bij het tolhek te Martenshoek het ongeluk met het rijtuig in het water te storten; — het is gelukkig te noemen dat bovengenoemde in de zwemkunst niet onervaren was, ten gevolge waarvan het hem is gelukt zich zelven en zijne vrouw uit dit bedenkelijk gevaar te redden.

— Te Windeweer, ongeveer 3 uren van deze stad, heeft Vrijdag middag een treffend ongeluk plaats gehad. — De voerman JAN VELTMAN, in de wandeling JAN VOS genoemd, wonende te Delfzijl, vertrok in den morgen van dien dag van genoemde plaats met een' wagen naar deze stad. Alhier kocht hij een' nieuwen wagen en vertrok des namiddags van hier met zes passagiers, — kwam te Windeweer bij den kastelein KRUISINGA, en reed — zoo als gewoonlijk — in de schuur, zijnde een doorrid. De hoogte van zijn' nieuwen wagen niet kennende en pas in de schuur zijnde, joeg hij met volle kracht met het hoofd tegen eenen balk, met dat gevolg dat hij op eene verschrikkelijke wijze gewond werd. — Heden morgen leefde de lijder nog, maar er werd weinig hoop op het behoud van zijn leven gekoesterd.

Dit is het vijfde voorval van dien aard, dat men in dezen doorrid te betreuren heeft, en het is te hopen, dat deze schuur eene verandering onderga, ter voorkoming in 't vervolg van dergelijke betreurenswaardige onheilen.

— De minister van binnenlandsche zaken herinnert de gemeentebesturen aan de bepaling van art. 2 van het Kon. besl. van den 23sten Oct. j.l.: „Ieder persoon, inboorling of vreemdeling, op den 19den Nov. aanstaande aanwezig, wordt ingeschreven in de gemeente waar hij den nacht van den 18den op den 19den November heeft doorgebragt", — krachtens welk *uitdrukkelijk voorschrift* de inschrijvingsbiljetten en hoofdelijke invullingsregisters eerst *na den 19den November aanstaande*, van de huizen der ingezetenen kunnen of mogen worden teruggehaald.

— Met wijziging van het besluit van den 23sten Oct. j.l. over de volkstelling, is bij Kon. besluit van den 14den dezer het volgende bepaald:

„Met het rondbrengen en afhalen der inschrijvingsbiljet-
„ten en hoofdelijke invullingsregisters worden door de ge-
„meentebesturen belast de wijkmeesters of van wege het
„gemeentebestuur benoemde commissarissen of agenten van
„beproefde trouw, naauwgezetheid en kunde.

„De hoofden der gemeentebesturen houden toezigt over
„de naauwkeurige invulling."

[Wij vestigen voorts de aandacht op eene onnaauwkeurigheid, welke in de rondgezondene inschrijvingsbiljetten is ingeslopen, namelijk, dat onder de Godsdienstige gezindheden de *Herstelde Lutherschen* op de voorschriften achter de biljetten gedrukt, *niet bij name genoemd zijn*, terwijl toch ook het getal ledematen van die gezindheid wel afzonderlijk zal moeten worden opgegeven.]

— Het volgende is ons ter plaatsing ingezonden:

LEEK, 14 November.

Heden hed de Israëlietische gemeente alhier het genoegen, haren oefenaar en godsdienstonderwijzer, J. B. LEVY, te zien optreden tot het houden eener leer- en dankrede, ter gelegenheid van het alom ophouden der Cholera, waarvan deze gemeente zoo gelukkig was verschoond gebleven. Hij had tot tekst gekozen Psalm C, vs. 4 en volgende.

Bij Koninklijk besluit van den 12den is bepaald, dat de 25centsstukken, of zoogenoemde kwartjes, na de wet van 1816 geslagen, op den *zestienden* December aanstaande buiten koers zullen zijn gesteld; zullende van Maandag, den 3den December 1849 tot en met Zaturdag, den 15den December daaraanvolgende, alsmede op Maandag en Dingsdag, den 17den en 18den dier maand, gelegenheid tot derzelver inwisseling worden gegeven.

Brief aan den minister Thorbecke.

Het dagblad *Overijssel* bevat een' zeer wél geschreven brief aan den heer THORBECKE, waaruit wij onzen lezers het volgende willen doen kennen, omdat de inhoud daarvan ook vooral voor onze stad en provincie van het hoogste gewigt is.

„Het zoude al een zonderling middel zijn," — zoo spreekt de Briefschrijver, onder anderen — „om den wetenschappelijken zin op te beuren, om de belangstelling in de wetenschap te bevorderen, door een of twee onzer Akademiën met een pennestreek te vernieti-gen, — die haardsteden van verlichting, waarom eenmaal onze va-deren zich schaarden, en die de beschaafde wereld verwarmden en verlichtten. Uwe vijanden, die U uit het ministerie wilden weren, schreven U dit vandalisme toe; zij zochten daartoe den zamenwer-kenden invloed van kweekelingen der Utrechtsche en Groningsche hoogeschool, over het geheele vaderland, in vele maatschappelijke betrekkingen verspreid, tegen U te kanten en in het harnas te ja-gen; men strooide met valsche oogmerken uit, dat Gij U zelfs zoudt uitgelaten hebben, „dat men die twee hoogescholen met eenen en-„kelen doodelijken slag, als de natie er het minst op voorbereid „was, zonder daarover commissiën te hooren, krachtens een konink-„lijk besluit moest vernietigen;" — als of die hoogescholen het ei-gendom van de kroon waren; of hier geen denkbeeld van verkre-gene regten van provinciën of steden zoude bestaan; als of de uit-breiding, ja de geheele vernietiging, die slechts een stap verder op den weg van het vandalisme zoude zijn, een grondwettig attribuut der koninklijke magt ware; als of het bezuiniging zoude zijn al die kunstschatten, al die localiteiten op provinciale en stedelijke kosten daargesteld aan hare bestemming te ontrukken, of de wetenschap en de zin daarvoor zoude toenemen, als men ook die wilde centraliseeren!

„Neen! veeleer gelooven wij, dat Gij met Uwen hoog geschatten ambtgenoot MULDER zult instemmen, dat het meer met de waardigheid, met den geest der Nederlandsche natie, met de vorderingen der beschaving zoude strooken, om één hoogeschool meer te stichten dan er twee te vernielen. Hervorming is bij U niet eensluidend met baldadigheid, en gij zult het diepzinnig gezegde van BACO vatten, dat de staatslieden van onzen tijd dikwijls over het hoofd zien: „Daar zijn wetten voor de wetten. *Leges legum sunt.*

„Neen, van U, heer THORBECKE, die langs de trappen der wetenschap tot het toppunt van Staatsmagt geklommen zijt, verwacht men andere dingen. In U begroet men reeds den toekomstigen beschermer van wetenschap en kunst, den handhaver van dien eigenaardigen roem; gij zult niet afbreken, maar opbouwen, vergrooten; gij zult het talent zijne geschondene eer in Nederland terug geven; gij zult, lettende op de inwendige verbeteringen, het voorportaal van den tempel der wetenschap niet sluiten voor zoo menig jongeling, die, hoewel wat minder vlug in de Grieksche onregelmatige werkwoorden, eenmaal Kerk en Staat tot steun en stut zoude strekken, gij wilt niet alleen eene afgesloofde jongelingschap, wiens hersens in den bloei der jeugd geweld aangedaan is, in het heiligdom toelaten; Gij wilt, dit was, meenen wij, Uwe uitdrukking, de deuren liever *wijd wage* los zetten, en daar binnen de dienst der Muzen van alle knellende banden ontslaan."

Uit Middelburg schrijft men aan het *Weekblad van het Regt*, dat JEAN BAPTISTE DE LOEIL, die bij arrest van het Prov. Hof in Zeeland van den 25sten October j.l., wegens moedwilligen doodslag (*meurtre*) zijner vrouw, enz., veroordeeld is tot de straffe des doods, zich niet van dat arrest in cassatie voorzien, doch besloten heeft, een adres tot het bekomen van gratie aan den Koning aan te bieden.

Op de koemarkt te Gorinchem waren den 14den dezer 6980 stuks vee. De prijzen willig.

Dingsdag j.l. is te Amsterdam bij prof. NIEWENHUIS, door een' onbekende, ten behoeve van de armen der Evang. Luth. gemeente aldaar bezorgd eene gift, van *vijf* certificaten 4 pcts. Nat. W. S., elk groot *f* 1000.

Het schilderkundig genootschap te Rotterdam zal van den 6den Mei 1850 tot den 1sten Junij 1850 aldaar eene tentoonstelling houden van kunstwerken van schilder-, teeken-, graveer-, bouw- en beeldhouwkunst van levende kunstenaars, binnen of buiten dit rijk gevestigd.

Het Turksche gouvernement stelt zich voor, om op eene groote schaal wapenfabrijken en werkplaatsen in zijn rijk op te rigten. Twee staf-officieren der artillerie, RUSTEM-effendi en SAYD-effendi zijn naar België gezonden, met het doel om het noodige onderrigt op te doen en wapen-, stoom- en ander gereedschap aan te schaffen, die noodzakelijk vereischt worden tot de uitvoering van een dergelijk ontwerp. Zij zijn onlangs te Brussel gearriveerd en hebben, door tusschenkomst van den zaakgelastigde der Porte bij de Belgische regering, zich met voorname personen van het departement van oorlog in betrekking gesteld. Thans bevinden zij zich te Luik, waar zij een' grooten aankoop van verschillende wapenen doen.

Kerk- en Schoolnieuws.

HELLUM, 18 November 1849. Ds. *N. van der Tuuk* maakte heden aan de gemeente bekend, dat hij de beroeping naar de Hervormde gemeente van 't Zand had aangenomen.

AMMERSTOL (Klass. Gouda), 4 Nov. Onze geliefde leeraar, *D. Pzn. Knuttel*, maakte ons heden bekend, een eenparig beroep te hebben ontvangen naar de gemeente te Oegstgeest, en dat hij dit *veertien* dagen in beraad had genomen.

NUMANSDORP [gezegd de Buitensluis] (Klass. Dordrecht), 6 Nov. Heden is door den eerw. kerkeraad alhier, ter vervulling der alhier bestaande vacature een aanvang gemaakt met het beroepingswerk, door het formeren van het navolgende *twaalftal* van Predikanten: *de Ronde Bresser*, te Oud-Beijerland; *Smeltzer*, te Klaaswaal; *Houël*, te Groote Lind c. a; *Giltay*, te Krabbendijke; *Bachiene*, te Hooge Zwaluwe; *Knottenbelt*, theol. doct. te Mijnsheerland van Moerkerke; *Schuuring*, te Rockange; *van Wijngaarden*, te Nieuwe Tonge; *den Boer*, te Ouderkerk aan den IJssel; *Hugenholtz*, te Geervliet; *Bresser*, te Strijen, en *Kraaijenbelt*, te Overschie.

ALMKERK c. a. (Klass. Heusden), 9 Nov. Ds. *J. J. L. ten Kate*, beroepen naar Middelburg, zal nog tot omstreeks April van het volgende jaar onder ons werkzaam zijn.

WARGA, 15 Nov. Heden werd alhier beroepen tot herder en leeraar der Doopsgezinde gemeente de weleerw. zeer gel. heer *T. Kuiper*, thans predikant te Zuid-Zijpe in Noord-Holland.

WORMERVEER-NOORD. De kerkeraad heeft, tot groot genoegen der gemeente, als herder en leeraar beroepen den proponent *J. W. Straatman*, dien wij hartelijk wenschen spoedig in ons midden te zien.

— De kerkeraad der Hervormde gemeente van Boxmeer en Sambeek berigt ontvangen hebbende, dat ds. *Kremer*, predikant te Heeze c. a., voor het beroep heeft bedankt, heeft den minister verzocht nu ds. *Reijers*, predikant te Diepenveen, aan Z. Maj., als collator van Boxmeer, ter benoeming voor te dragen.

MEPPEL, 17 Nov. Alhier heeft dezer dagen een adres ter onderteekening gecirculeerd, om aan den kerkeraad der Hervormde gemeente kenbaar te maken, dat het geformeerde 12tal van predikanten het ongenoegen van vele leden dier gemeente had verwekt, als komende daarop voor eenige personen aan *niemand* in de gemeente bekend, terwijl respectabele predikanten uit den omtrek dezer stad, aan welke de gemeente veel verpligting heeft, en die bij haar zeer gezien zijn, daarop niet voorkomen; verder wordt daarbij verzocht de uitgebragte nominatie te vernietigen en door eene nieuwe te doen vervangen. Dit stuk, aan den kerkeraad toegezonden, schijnt echter, hoewel door ruim 30 leden onderteekend, geen gevolg te hebben, daar heden het zestal is publiek gemaakt, ten gevolge van het bestaande 12tal gemaakt. Het is een droevig verschijnsel, hetwelk helaas bij vele beroepingen plaats heeft, dat gelijk ook hier enkele personen een bepaald predikant als het ware aan de gemeente willende opdringen, daardoor verdeeldheid veroorzaken en alzoo den broederlijken band verbreken, die vooral bij het beroepingswerk niet verstoord moest worden.

BEETSTERZWAAG, 5 November 1849. Het vergelijkend examen naar de vacerende betrekkingen van schoolonderwijzer, enz. te Beetsterzwaag en te Wijnjeterp, had heden plaats. *Eenendertig* sollicitanten, waarvan 24 uit Friesland, 4 uit Groningen, 2 uit Drenthe en 1 uit Overijssel, waren ter sollicitatie opgekomen. De opgaven waren *zeer* gepast. Ze hadden niet alleen de strekking, om den bekwamen theoreticus te doen kennen, maar vooral ook, om den praktischen onderwijzer te onderscheiden. Na geëindigd onderzoek, werden de volgende nominatiën, alphabetisch gesteld, opgemaakt. Voor Beetsterzwaag: CREMER, te Marum; FREDERIKS, te Steenwijkerwold; HANEWALD, te Weidum; POUTSMA, te Follega; PRAKKEN, te Beetsterzwaag, en V. D. VEEN, te Tjerkgaast; voor Wijnjeterp: BLEEKSMA, te Schingen; CREMER, te Marum; FREDERIKS, te Steenwijkerwold; FRIELINK, te Vries; MAST, te Langezwaag, en VAN ESSEN, te Duurswold. — PRAKKEN en VAN ESSEN zijn ter benoeming voorgedragen.

(*Ingezonden.*)

Welke is de reden der moeijelijkheid om Sprekers te krijgen bij het Nut van 't Algemeen?

Zonderling voorzeker, dat die moeijelijkheid in eene stad als *Groningen* bestaat! Wat mag daarvan de reden zijn?

Dit ligt, naar des schrijvers oordeel, niet in het te streng oordeel der dames, die ten dezen hare aangeborene zachtzinnigheid niet verloochenen, maar daarin, dat eenige heeren (vooral onder hen, die zich zelven aan openbare voorlezingen, uit welke oorzaak dan ook, niet willen wagen) gewoon zijn scherp te vitten op hetgeen anderen voordragen, door welke hier zeer vaak plaats hebbende onheuschheid velen afgeschrikt worden, om tot het gezellig nut en genoegen der Maatschappij door eene voorlezing of bijdrage mede te werken; voorts dat men het verkeerd vindt, als jongelieden, zelfs gepromoveerde advokaten of med. doctoren, bij het Nut openlijk optreden. Waarom integendeel niet bij het Nut, even als bij het Natuurkundig Genootschap, steeds uitgezien naar jongere personen, die de rijen der door hoogere jaren of vele andere bezigheden minder talrijke sprekers langzamerhand aanvullen? Dit zoude voor jongelieden tevens eene zeer nuttige oefening in het spreken wezen.

Wij missen hier ter stede gelegenheid tot *letterkundige* oefeningen. Laat het *Nut* eene inrigting tot stand brengen om in niet openbare, dat is alleen voor heeren, doch deze leden des Departements, gehoudene vergaderingen *letterkundige* (in den ruimsten zin des woords genomen) *voorlezingen* of oefeningen in het goed uit het hoofd spreken over een vooraf overdacht onderwerp te houden en laat men daartoe vooral jongere menschen uitnoodigen. De bekwaamsten daaronder zullen zich hierdoor op eene gunstige wijze (tot hun eigen voordeel) bekend maken, er zullen naderhand genoeg personen zijn, die ook in de openbare vergadering kunnen en willen spreken en, wat vooral het meest zegt, de algemeene zucht voor letteren en wetenschap zal er hier bij winnen..

*

ZEETIJDINGEN.

Gepasseerd te Rendsburg den 11 Nov., kapit. *Dijk* Maria, van Dantzig n. Amsterdam; *de Jonge* de Weldaad, van Stettin n. Friedrichstadt; *Fenenga* Wilhelmina Catharina, van Amsterdam n. Lubeck. — Te Tonningen den 11 Nov., *Panjer* Heilina, van Koningsbergen n. Lynn; *Lukkien* Jettina Roelina, van Stettin n. Amsterdam; den 12den *Mooi* Cornelia, van Rotterdam n. Stettin. — Te Holtenau den 6 Nov., *de Jong* Sikkolina Hooites, van Stockholm n. Bremen.

Binnengekomen te Amsterdam den 15 Nov., kapit. *Gruppelaar* Hillechiena Nijsina, van Newcastle; *Veen* Alida, van Sunderland; *de Groot* Sieka, van Dantzig; den 16den *Wijgers* Johannus Hermannus, van Havana; *de Boer* Engelina Helena, van Hartlepool; den 17den *Olthoff* Jantina, van Sunderland: *Boswijk* Ceres en *Eilts* Udonia, beide van Riga; *Zijl* Alpha, van Dantzig; *Boelens* Vriendschap en *Puister* vr. Martha, beide van Hamburg. — Te Texel den 14 Nov., *Bakker* Jacoba, van Newyork. — In het Vlie den 14 Nov., *Kip* vr. Jannetje, van Friedrichstadt. — Te Helvoet den 14 Nov., *Mooi* Hillechiena Catharina, van Bordeaux; den 15den *Klie* vr. Henriette, van Marennes; *Huges* Jacomina, van Koningsbergen. — Te Vlissingen den 13 Nov., *Zijlstra* Kaashandel, van Bordeaux; den 15den *Stuit* Johannes, van Riga. — Te Palermo den ...., *Boswijk* Jantina, van Amsterdam. — Te Genua den 8 Nov., *Mink* jonge Catharina en *Brouwer* Ida Gesina, beide van Amsterdam. — Te Abbeville den 8 Nov., *de Jong* de 2 Gezusters, van Rotterdam. — Te Dantzig den 10 Nov., *van Wijk* Jennij, van Randersund. — Te Warnemunde den 11 Nov., *Duif* jonge Duif, van Kiel. — Te Travemunde den 13 Nov., *Pekelder* Helena Catharina, van Londen. — Te Gent den 13 Nov., *Koster* Martha Elisabeth, van Stettin. — Te Kroonstad den 3 Nov., *Meinders* Johanna, van Antwerpen; den 5den *Kroger* Philothea, van Antwerpen. — Te Flensburg den 6 Nov., *Duit* Maria, van Koningsbergen. — Te St. Ubes den 4 Nov., *Hansens* Neerlands Welvaren, van Lissabon. — Te Ostende den 11 Nov., *Bauwens* jonge Jacob, van Londen. — Te Londen den 13 Nov., *de Vries* de Hoop, van Groningen. — Te Deal den 13 Nov., *de Jonge* de 6 Gebroeders, van Amsterdam n. Genua; *Buiten* Hendrina, van Drontheim n. Lissabon. — Te Falmouth den 12 Nov., *Kramer* de 4 Gebroeders, van Marseille. — Te North Shields den 12 Nov., *Timmer* Koophandel en Zeevaart, van Londen. — Te Hull den 12 Nov., *Buss* Anna Henriette, van Emden. — Te Swinemunde den 9 Nov., *Zessien* Johann Friedrich, van Hartlepool. — Te Hamburg den 12 Nov., *Bakker* de 2 Gebroeders en den 13den *Smit* Annechiena Engelina, beide van Amsterdam; den 15den *Buss* Wilhelmine, van Poole, op de Elve den 13 Nov. *Mellema* Hermannus Hesselaar en *Groenewold* vr. Margaretha, beide van Amsterdam.

Binnengekomen te Wismar den 11 Nov., kapit. *Pruim* Hendrika, van Amsterdam. — Te Arendahl den 29 Oct., *Stuiveling* Christina Maria, van Petersburg n. Amsterdam; den 2den *Smith* Anna, van Fecamp. — Te Lyngöer vóór den 25 Oct., *Swart* Maria, van Nerva naar Purmerend.

In lading te Newyork den 31 Oct., kapit. *Post* Foska Helena, naar Amsterdam; *Smit* Maria Magdalena, van Rotterdam. — Te Londen den 12 Nov., *Waterborg* Klasina, van Amsterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 15 Nov., kapit. *de Jong* Mina, naar Hull; den 17den *Spijkman* Juliana Louisa, naar Triest. — Van Vlissingen den 13 Nov., *Huizing* Elsina Johanna, naar Hamburg. — Van Swinemunde den 11 Nov., *Bieze* Harmina, naar Edam; *Bekkering* Ulrika, naar Rendsburg; den 13den *Schoemaker* Meta Harmina, naar Engeland; *van Deest* Hendrika, naar Groningen. — Van Warnemunde den 14 Nov., *Drent* Anna Catharina, naar Hull. — Van Cardiff den 12 Nov., *Smith* Margina, naar Rotterdam; den 13den *Oostra* Annachiena en *Veenstra* Aukjen, beide naar Amsterdam. — Van Dantzig den 6 Nov., *Franken* Maria, naar Amsterdam. — Van Kroonstad den 5 Nov., *Kramer* Philothea, naar Antwerpen. — Van Kiel den 12 Nov., *Stuit* Johannes, naar Ostende. — Van Hamburg den 13 Nov., *de Boer Sap* Hendrika, naar Rostock; den 16den *Mewes* Margaretha, naar Gothenburg.

Vertrokken van Kroonstad den 6 Nov., kapit. *Teensma* jonge Brechtus, naar Amsterdam. — Van Warnemunde den 13 Nov., *Koerkamp* de 3 Gebroeders, naar Lynn. — Van Koppenhage den 12 Nov., *Drent* Engberdina Schuringa, naar Kiel.

De Hollandsche kof *Courier*, kapit. Louwerens, van Dantzig met hout naar Vegesack, is in den nacht van den 9den op den 10den Nov., drie mijlen beoosten de haven van Colberg gestrand en zal wrak zijn; de inventaris is geborgen; of de lading zal geborgen kunnen worden, zal van het weder afhangen.

Het schip *Hoffnung*, kapit. Bielfeldt, van Elbing met raapkoeken naar Hull, is te Tonningen in zinkenden staat binnengebragt.

De Hannoversche galjoot *Gazelle*, kapit. Thorken, van Wilmington naar Bremen, is in den morgen van den 13 Nov. bij Shanklin gestrand, en door het vuur vatten der lading tot op het water afgebrand.

Volgens brief van Texel, van den 17den Nov., was in den vorigen nacht bewesten die haven gestrand een groote, waarschijnlijk Noordsche brik, de naam onbekend; van de lading waren reeds eenige balken aldaar aangespoeld; de reddingsboot was derwaarts vertrokken, ten einde te trachten de equipage te redden, indien dezelve niet reeds daarbij was omgekomen, waarvoor men veel vrees koesterde.

De tjalk *Maria Margrietha*, kapit. Deters, van Carolinerzijl naar Londen, is heden nacht (17 Nov.) op de westplaat achter Oostvoorne gestrand, doch het volk gered.

HARLINGEN, 17 Nov. Binnengekomen den 15den kapit. *Veen* vr. Geertje, van Yarmouth. — Vertrokken den 11den *Frankena* Verwachting, naar Londen; den 15den *Munneke* Baudina, naar Schotland.

DELFZIJL, 18 Nov. Binnengekomen den 12den kapit. *Hazekamp* de Vriendschap, van Bremen; den 13den *Kuiper* de 2 Gezusters, van Norden; *Vennenga* Hillechiena, van Leer; den 14den *de Groot* de jonge Cornelis, van Hamburg; den 15den *Molenkamp* vr. Aaltje en *de Groot* de 2 Gebroeders, beide van Leer; *Dirks* Zwaantje, van Akkumerzijl n. Amsterdam; *Bolmeijer* de 2 Gebroeders en *Heins* Biena Margaretha, beide van Leer n. Amsterdam; den 16den *Bakker* Anna Tekelina, van Bremen naar Amsterdam; *Dorst* Gezina, van Ditzum n. Brabaud; *Kramer* de Hoop en *Bekkering* Catharina Annechiena, beide van Hamburg. — Op de Reede den 16den, *Stuben* Fortuna, van Hamburg n. Ipswich. — Vertrokken den 13den *Dirks* Fenna, van Amsterdam n. Emden; den 15den *Panjer* vr. Wijka, naar Bremen; *Rozeboom* Onderneming en *Visser* Luppina, beide naar Leer; *de Groot* de 2 Gebroeders, naar Bremen; *Oetzes* de Hoop, naar Emden; *Cordes* Maria Helena, naar Meppen; *Bantingh* Gesina, naar Hamburg.

TERMUNTERZIJL, 18 Nov. Binnengekomen den 12den kapit. *Douwes* Venus, van Oldenburg; den 14den *Hagedoorn* de 4 Gebroeders van Lear; den 16den *Gort* Vriendschap, van Hoekzijl.

BERIGT VOOR ZEEVARENDEN.

Een Ondiepte of Bank bij Swinemunde.

Volgens berigt van Swinemunde, van den 4den Nov., wordt de volgende nadere opgave gedaan aangaande een gevaarlijke bank, welke voor weinige jaren aan vele zeevarenden onbekend was en waarop nog den 29sten October de bark *Neptunus*, kapit. Paeplow, verongelukt is en waarbij een lichtschip zeer wenschelijk zou zijn.

De zuidelijke punt der bank wordt gepeild Swinemunde N. O. $\frac{1}{2}$ Noorden, $4\frac{1}{2}$ Duitsche mijlen afstand; van de Greifswalder Oie op $4\frac{1}{2}$ Duitsche mijlen afstand. De Noordelijke punt, Swinemunde N.N.O. 5 Duitsche mijlen, van de Greifswalder Oie O.—Z. $3\frac{1}{2}$ Duitsche mijlen.

Het Zuidwestelijk gedeelte der bank, welke zich ongeveer van het N.N.W. naar het Z.Z.O. uitstrekt, is 7 zeemijlen lang en circa $1\frac{1}{2}$ zeemijl breed, en is het gevaarlijkste, terwijl er dan 21 voeten en dan weder 17 voeten water staat. De uiterste Zuidelijke punt is mede zeer gevaarlijk, en ligt N. 39° O. van Swinemunde, $12\frac{3}{4}$ mijlen en van de Greifswalder Oie Z. 50° O. $18\frac{3}{4}$ zeemijlen. De Oostzijde, hoewel het kleinste, is het meest gevaarlijkst, daar er plotseling dan 7 vademen (42 voeten) en dan 18 voeten water staat; de grond bestaat uit zeer fijn graauw zand, hetgeen zeer vast en hard is, zoodat het in het hechtste schip, na slechts weinig daarop gestoten te hebben, doordringt.

Lijst der Nederlandsche Schepen welke de Sond gepasseerd zijn.

7 Nov. Visser, Trijntje (Schiermonnikoog), v. Amsterd. n. Stettin.
8 —— Vos, Margina Wilhelmina, (Veendam), v. Memel n. Hamb.
10 —— Hazewinkel, Roelfina Kuiper, (Veendam), v. Riga n. Antw.
Hazewinkel, de Onderneming, (Wilderv.), v. Dantz. n. Amst.
Schuring, Egberdina Anna, (Pekela), v. Riga n. de Maas.

De Wind den 7den, 8sten en 10den Nov. W.N.W.

BROODZETTING, ENZ.

MAANDAG, 19 November 1849, GEENE VERANDERING.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 16 November.

TARWE.			N. GERST.			Zw. Voer 42 ℔ *f* 2,10
Oude Bsk	70 ℔	*f* 7,00	Winter	52 ℔	*f* 2,65	» 44 » 2,20
Oml. jar.	70 »	5,90	»	54 »	2,85	
»	72 »	6,40	»	56 »	3,05	BOONEN.
Old.	68 »	5,10	Zomer	56 »	2,70	Paardeb. *f* 3,25 *f* 4,10
»	70 »	5,60	»	58 »	2,90	ZADEN, ENZ.
» N.	72 »	6,10	Knobbe	60 »	3,20	Gr.Gort p. m. *f* 5,25,50
ROGGE.			»	62 »	3,50	Par. 100 N. *f* 7,50
O. Inlands.	66 ℔	*f* 3,40	N. HAVER.			*f* 11
»	68 »	3,70	Dikke	44 ℔	*f* 2,30	Koolz. *f* 10,75 *f* 12,00
»	70 »	4,00	»	46 »	2,50	Zomerz. *f* 8,50 af 10,25
N.	68 »	3,60	»	48 »	2,70	Dederz. *f*
N. BOEKWEIT.			»	50 »	2,90	Boterz. *f* 8,50 a *f* 9,75
Gr. Zand	62 ℔	*f* 3,50	»	52 »	3,10	Gr. Mostz. *f* 5 a *f* 7,75
»	64 »	3,80	Bl. Voer	38 »	1,95	Raapol. p. v. *f* 44,50
»	66 »	4,10	»	40 »	2,05	Boter 1/1. le a *f* 22
»	68 »	4,40	»	42 »	2,15	Dito dito 2e s. *f* 19,50
Zw. Zand	64 »	3,65	»	44 »	2,30	Dito dito 3e s. *f*
Veen	64 »	3,55	Zw. Voer	40 »	2,00	

Oude Tarwe met weinig handel, nieuwe dito met geringe vraag en iets lager verkocht. — Rogge als genoteerd te vergeefs aangeboden. — Boekweit 10 cents lager verkocht. — Winter-Gerst als voren; Zomer dito iets lager afgegeven. — Haver vond minder koopers en iets lager verkocht. — Puike Boonen in aanzoek, afwijkende soorten slapper. — Kool- en Zomerzaad weinig in gepasseerd. — Duivenboonen *f* 4,25.50 a *f* 5.

AMSTERDAM, 16 November. Tarwe tot vorige prijzen met weinig handel; 127 ℔ ger. b. Poolsche *f* 265; 132 ℔ Kubanka *f* 275; 128 ℔ j. Zeeuws. *f* 255; 131 ℔ Odessa *f* 225; 130 ℔ betere dito *f* 230; 130 ℔ b. Pools. *f* 278. — Rogge stil; 123 ℔ Pruiss. *f* 138; 125 ℔ Pommer *f* 135; 117 ℔ gedr. *f* 119 beide bij partijen. — Gerst en Haver zonder handel. — Boekweit lusteloos met kleinen handel, 121 ℔ Nijkerk *f* 150.

Koolzaad, verkocht: Oostvr. 62 p. vl.; op 9 vat in Nov. 72 p. vl.; April 73 p. vl. Lijnzaad onveranderd; 112 ℔ Petersb. Morch. *f* 285; 108, 110 ℔ Archang. *f* 260. — Raapolie dadelijk en op levering flaauwer; op 6/w *f* 45,25; Vlieg. *f* 44,25; Dec. *f* 44 a *f* 44,25 a *f* 44,75; Mei *f* 45,75 a *f* 45,25. — Lijnolie weder flaauwer; op 6/w. *f* 33,75; Vlieg. *f* 33 a *f* 32,50. Hennepolie op 6/w. *f* 39; Vlieg. *f* 38.

LONDEN, 14 November. De graanmarkt was heden schraal bezocht, en het weinige dat verkocht werd, zoo van Inl. als vreemde Tarwe, bedong de prijzen van eergisteren. — Gerst onveranderd. — Haver ferm op de notering van Maandag, doch met weinig omgang. — Boonen en Erwten onveranderd.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 17 November.

NEDERL., Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $53\frac{7}{16}$, $53\frac{1}{4}$, $53\frac{7}{16}$; Dito Cert 3 pCt 63; Dito dito 4 pCt. $82\frac{3}{4}$; Amort.-Synd. $3\frac{1}{2}$ pCt. $83\frac{1}{4}$. — BELGIE, bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. $45\frac{3}{4}$, $45\frac{5}{8}$. — SPANJE, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. $12\frac{1}{4}$, $12\frac{1}{8}$; Dito van 510 £ 5 pCt $12\frac{1}{4}$; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. $26\frac{1}{16}$. — RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. $104\frac{1}{2}$; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. $104\frac{1}{4}$, $104\frac{3}{8}$; Cert. bij *Stieglitz en comp.* 4 pCt. $83\frac{1}{2}$. — POLEN, Aand. met Loten van 500 fl. 143. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. $83\frac{3}{4}$; Dito $2\frac{1}{2}$ pCt. $43\frac{1}{16}$, $43\frac{1}{4}$; Oostenr. N. Metall. 5 pCt. $87\frac{1}{4}$; N. Loten v. 250 fl. 320; Fransche Oblig. 3 pCt. $52\frac{7}{16}$, $52\frac{1}{2}$; Braz. 5 pCt. $87\frac{3}{4}$; N. Mex. 5 pCt. $24\frac{3}{4}$; Ecuador $3\frac{1}{16}$, $\frac{1}{4}$.

Holl. fondsen bij onbeduidende affaire onveranderd.

In vreemde effekten ging insgelijks weinig om, en hebben ook weinig of geene variatie ondervonden. Alleen Fransche 3 pCts. meer aangeboden.

Ven. Uitg. Onbep. St. $7\frac{1}{16}$; Gren. Uitg. $3\frac{7}{8}$.

Koers van het Geld: Prolong. $3\frac{1}{2}$, Beleening 3, Disconto $2\frac{1}{2}$ pCt.

Laatste Prijzen te vijf uur: Integr. $2\frac{1}{2}$ pCt. $53\frac{7}{16}$; Ard. a 510 £ $12\frac{1}{4}$; Binnenl. 3 pCt. $26\frac{1}{16}$.

AMSTERDAM, 18 November. EFFEKTEN-SOCIETEIT te $4\frac{1}{2}$ uur. Bij geringe affaire zijn heden Integralen a $53\frac{7}{16}$; Ard. v. 510 £ a $12\frac{1}{4}$; Sp. Binnenl. 3 pCts. a $26\frac{1}{8}$ en Fransche Oblig. 3 pCts. a $52\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$ verhandeld.

ADVERTENTIEN.

, De ondergeteekenden verzoeken allen, die vroeger aan de **HOOGESCHOOL** te *Groningen* gestudeerd en haar op den 1sten Januarij 1850 zullen verlaten hebben, — en die genegen zijn, bij de **INWIJDING** van het NIEUWE **AKADEMIE-GEBOUW** in het volgende jaar een **HERINNERINGS-FEEST** te vieren van den AKADEMISCHEN LEEFTIJD, — om op WOENSDAG, den 12den December 1849, des middags te 12 uur, te zamen te komen in het CONCERTHUIS alhier, ten einde COMMISSARISSEN te kiezen, die het verdere hiertoe betrekkelijk zullen regelen.

Groningen, 19 November 1849.

Th. van SWINDEREN.
H. NIENHUIS.
J. BAART de la FAILLE.
J. J. CREMERS.
M. A. de SAVORNIN LOHMAN.

, De belanghebbenden worden verwittigd, dat het **AKADEMISCH GASTHUIS** te *GRONINGEN* weder zal geopend worden voor **UITWENDIGE ZIEKEN** op HEDEN, DINGSDAG, den 20sten NOVEMBER 1849.

Men vervoege zich, ter opneming in hetzelve, bij den *Controleur van het Akademisch Gasthuis*,

H. JONXIS.

, De COMMISSIE van GENEESKUNDIG ONDERZOEK en TOEVOORZIGT in de *PROVINCIE GRONINGEN* herinnert bij deze, dat zij hare GEWONE VERGADERING houden zal op ZATURDAG, den 8sten DECEMBER aanstaande, des morgens te 10 uur, in het Ommelanderhuis, en verzoekt tevens allen, welke dan verlangen TOEGELATEN TE WORDEN tot het **HEEL-, VERLOS- of ARTSENIJMENGKUNDIG** *EXAMEN*, alsmede tot dat van **DROOGIST**, zich ten minste vertien dagen vóór dien tijd, *schriftelijk*, en voorzien van de *behoorlijke bewijzen*, aan te melden bij den ondergeteekende, in de Heerestraat.

Groningen, 8 November 1849.

De Provinciale Commissie voorn.,
Namens dezelve:
C. U. J. HUBER, *Secretaris*.

Natuurkundig Genootschap.

Op MORGEN AVOND, te 6 uur,
Sprekers: Prof. W. A. ENSCHEDÉ en Prof. C. MULDER, in plaats van Dr. G. A. STRATINGH.

Tooneelberigt.

No. 1 van het Abonnement, ZATURDAG, den 24sten dezer: **GESNER, OF HET ZWITSERSCH HUISGEZIN**, beroemd Tooneelspel in drie Bedrijven; naar den derden druk. Daarna: **HET METALEN KRUIS**, Blijspel.

De LIJST van INTEEKENING ligt nog voor bij den Bureaulist **P. DE KONING**, in de Stoeldraaijerstraat, letter K, no. 218.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

, Kampen, 10 November 1849. Heden beviel voorspoedig van een' wélgeschapen ZOON E. Krieger, geliefde Echtgenoot van

Dr. **A. L. GASTMANN**, *Conr.*

, Westerlee, 14 November 1849. Bevallen van eenen ZOON H. J. Dethmers, geliefde Echtgenoot van

J. H. DETHMERS.

, Heden beviel van eene wélgeschapen *DOCHTER* G. L. STEEN—SIKKENS.

Groningen, 17 November 1849.

, Grijpskerk, 18 November 1849. Heden beviel van een wélgeschapen MEISJE Sijtske Tjeerds van Dellen, Echtgenoote van

P. DIJKSTERHUIS.

, Heden avond te acht uur beviel van eenen wélgeschapen ZOON en eene DOCHTER G. H. van Bolhuis, geliefde Echtgenoot van

H. MULDER.

Winschoten, 18 November 1849.
Eenige kennisgeving.

, Heden zijn getrouwd:

J. H. WIBIUS,
van *Grijpskerk*,
en
E. WEEMA.

Groningen, 17 November 1849.

, Heden overleed, tot mijne innige droefheid, na eene kortstondige ziekte, in den ouderdom van bijna 43 jaren, mijn geliefde Echtgenoot J. R. SICMAN, *Wijnhandelaar alhier*. Ruim 11 jaren mogt ik met hem in eenen genoegelijken echt vereenigd zijn.

Groningen, 15 November 1849.

M. VELTMAN,
Wedw. J. R. Sicman.

NB. De **AFFAIRE** blijft continueren.

, Burum, 16 November 1849. Heden overleed alhier, na langdurige ongesteldheid, in den ouderdom van ruim 72 jaren, LUBBERT JANS RADEMA.

, Heden namiddag overleed mijn hartelijk geliefde Echtgenoot, de Heer JOHANNES MATHIJS van SAANEN, in den ouderdom van 28 jaren en 9 maanden, waarvan ik slechts 2 jaren met hem eenen gelukkigen Echt mogt smaken.

Weemoedig staar ik met het eenigst Pand onzer liefde, zijne Moeder, Broeders en Zusters den Afgestorvene na; alleen de hoop op een zalig wederzien en het vertrouwen op de Voorzienigheid lenigen mijne smart en geven mij kracht om deze ramp met gelatenheid te dragen.

Groningen, 17 November 1849.

A. H. C. WIJCHERS,
Wedw. Johs. M. van Saanen.

, Groningen, 17den November 1849. Heden overleed, tot onze bittere droefheid, ons jongste Dochtertje FROUKE, in den ouderdom van ruim drie jaren.

H. LANTINGA.
K. WESTERBORG.

Deze diene tot eenige kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

, Onze geliefde Zoon PETRUS BERNARDUS overleed heden, tot onze bittere droefheid, in den leeftijd van ruim 8½ jaar.

Groningen, 17 November 1849.

P. VAN ZWEEDEN.
G. VAN ZWEEDEN,
geb. **PIECK.**

, Heden morgen circa negen uur overleed, na een langdurig en smartelijk lijden, in den ouderdom van bijna 47 jaren, mijne geliefde Echtgenoot IME HARMANNUS SCHUITEMA, na eene echtverbindtenis van ruim tweeëntwintig jaren.

Groningen, 18 November 1849.

GRIETJE DIEMERS,
Wedw. I. H. Schuitema.

, Op den 7den November overleed te *Amersfoort* mijn geliefde Vader de Heer E. A. HERSCHEL, in den hoogen ouderdom van bijna 90 jaren.

Groningen, 19 November 1849.

Wedw. **K. H. HERSCHEL.**

Om afwezende Familiebetrekkingen wordt deze eerst *heden* geplaatst.

, De Boekhandelaar **J. OOMKENS, J.Zoon**, heeft uitgegeven en verkrijgbaar gesteld:

I. *M. D. TEENSTRA's Landhuishoudkundige Almanak*, ten dienste van *Land- en Buitenlieden* voor het jaar 1850, 7e jaargang.......................... *f* 0 — 30.

II. **DAMES-ZAKBOEKJE** voor DAGELIJKSCHE AANTEEKENINGEN, voor het jaar 1850, in koker verguld op snede........................ *f* 0 — 80.

III. **KANTOOR-ALMANAK** voor het jaar 1850. - 0 — 30.

IV. **ZAKBOEKJE** voor *Dagelijksche Aanteekeningen* voor het jaar 1850 in zwart Maroquin.............. *f* 1 — 00.

V. **DITO, DITO**, met Klep........... *f* 1 — 50.

, 't VERGELIJKENDE EXAMEN voor de School te *EEKST* zal gehouden worden 28 Dec. e.k. D'inzending der STUKKEN voor den 15 Dec. aan den Heer BURGEMEESTER van *Anlo*. Buiten d'Avondschool, geeft 't onderwijs *f* 225 in 't jaar.

De Schoolopziener in 't eerste District van Drenthe:
NASSAU.

Uit kracht van het door den Heer REGTER-COMMISSARIS gegeven bevel, roept de ondergeteekende, als **CURATOR** in het FAILLISSEMENT van **H. H. BROUWER**, te *Oude Pekela*, alle BEKENDE en ONBEKENDE, en daaronder ook de BEVOORREGTE, de PAND en HYPOTHEEK hebbende **SCHULDEISCHERS** van genoemden Gefailleerden bij deze op, om op MAANDAG, den tienden December aanstaande, des voormiddags te tien uur, in de GEHOORZAAL der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Winschoten*, te verschijnen in Persoon of bij Gemagtigde, mits deze van behoorlijk geregistreerde VOLMAGT voorzien, ten einde alsdan, ten overstaan van den Heer REGTER-COMMISSARIS, de geldigheid hunner SCHULDVORDERINGEN te doen blijken en te hooren erkennen.

Mr. J. MEDER.

Societeit de Harmonie.

De **WIJNHANDELAREN** te dezer Stede, die genegen zijn **WIJN** te leveren aan de SOCIETEIT *DE HARMONIE*, worden uitgenoodigd, om zich MORGEN of OVERMORGEN, zijnde den 21sten en 22sten November, des voormiddags, te vervoegen bij den ondergeteekende, bij wien nadere inlichtingen dienaangaande te bekomen zijn.

Groningen, 20 November 1849.

Namens de Directie van voornoemde Societeit:
A. van CALCAR,
Secretaris.

VERKOOPING VAN

GOUD- EN ZILVERWERKEN.

Op WOENSDAG, den 21sten November 1849, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 uur, en volgende dagen, zullen, ten verzoeke van den Heer Mr. H. J. TRIP, in hoedanigheid als Curator in het Faillissement van L. J. AKKER, vroeger Koopman in de Zwanenstraat, te *Groningen*, voor laatstgemelde woonplaats, in het openbaar, volgens plaatselijk gebruik, ten overstaan van den daartoe benoemden Griffier van het Kantongeregt Mr. D. R. WIJCKERHELD BISDOM, alhier finaal, bij perceelen, worden verkocht: Eene veelsoortige partij **GOUD- en ZILVERWERKEN, ENZ.**, alles naar den laatsten smaak. Te bezien des Dingsdags bevorens, des voormiddags van 9 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uur.

, Ten overstaan van Mr. **J. J. DE SITTER**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DONDERDAG, den 29sten November 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van Mejufvrouw de Weduwe BULSING, in *den Doelen*, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek ter verkoop worden aangeboden:

I. Eene kapitale HEEREN BEHUIZING met BINNENPLAATS, alsmede eene OPENE PLAATS er achter en ruime WOONKELDER daaronder, get. T no. 9 V, staande en gelegen Zuidzijde aan de Groote Markt, te *Groningen*.

II. Twee ruime KAMERS met KELDERS en ZOLDER, verbonden aan perceel I, uitziende en ingang hebbende in de Gelkingestraat, van ouds het *OUDE FONTEINTJE* genoemd, en

III. Eene groote STALLING en KOETSHUIS, mede aldaar, naast het voorgaande perceel.

Alles in eigendom toebehoorende en in één perceel gebruikt wordende door den Hoog Welgeboren Heer A. T. R. SIXMA Baron van HEEMSTRA en Mevrouw.

De boven omschrevene Goederen zullen kunnen worden aanvaard op den 1sten Mei 1850, en te bezien zijn des daags vóór en op den verkoopdag van 11—2 uur, op Bewijzen van Toegang, ten Kantore van voornoemden Notaris te bekomen, alwaar in tijds de Conditiën van Verkoop ter lezing zullen liggen.

Mr. J. J. de SITTER, *Notaris*.

In den loop van de maand DECEMBER 1849 zal publiek ter verkoop worden aangeboden: eene **BEHUIZING**, staande en gelegen ten Oosten in de Oude Boteringestraat, te *Groningen*, get. K no. 3 V, rood A no. 249, laatst door den Boekverkooper H. EEKHOFF, H.z., in eigendom bewoond geweest. De **LEESBIBLIOTHEEK** kan daarbij voor een' bepaalden prijs worden overgenomen.

Mr. E. van EERDE,
Notaris.

GROOTE NAJAARS HOUTVEILING,

onder werkelijke Houtkoopers, op ZATURDAG, den 24sten November 1849, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van den Logementhouder W. HOUWING, te *Appingedam*, van pl. m. **1500** NOORDSCHE **VUREN** en **GREENEN** MAATS en OVERMAATS **BALKEN**, voorts eene groote partij nieuw aangevoerde RIGASCHE, STETTINER en DANTZIGER **GREENEN BALKEN**, waaronder vele LANGEN, geschikt voor **MASTEN** en **MOLENROEDEN**, alsmede eene partij **JUFFERS**, **ELLINGS**, **GREENEN** en **EIKEN DEELEN** en **EIKEN BALKEN**.

Mr. H. J. OFFERHAUS, *Nots.*

Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op MAANDAG, den 26sten November 1849, en volgenden dag, telkens des middags te 12 uur te beginnen, ten verzoeke van J. K. MULDER, op de Plaats van wijlen den Heer Mr. W. C. STAR LICHTENVOORT, te *Harkstede*, publiek, op gewone Conditiën, te verkoopen: **1000** uitmuntende **EIKENBOOMEN**, aldaar op Stam staande, en zeer geschikt tot vervoer.

Mr. J. D. TRESLING.

, De in de Courant van den 26sten October l.l., voor de Erven DOUWE FRIES ROELOFS, te *Oude Schans*, aangekondigde VERKOOP van eene **BOERENBEHUIZING**, no. 304, **SCHUUR en LANDERIJEN**, staande en gelegen te *Oude Schans*, ZAL, OM REDENEN, *GEEN VOORTGANG HEBBEN*.

Mr. R. de SITTER, *Notaris*.

, Door den Notaris Mr. **H. BRUCKNER** zal, op ***DINGSDAG, den 27sten November*** aan de BEURS te *Emden*, in *Oost-Friesland*, publiek worden verkocht:

Een KOPERVAST **BRIKSCHIPSHOL**, genoemd *PERU*, groot 150 Roggelasten, benevens een gedeelte van de VLEET.

Het Schip bevindt zich in eene wél geconditioneerde situatie, is acht jaren oud en bijzonder sterk gebouwd.

Hetzelve is thans liggende in de Haven van *Emden* en aldaar vóór en op den Verkoopdag te bezien, terwijl de Veilconditiën bij bovengenoemden Notaris en aan de Beurs ter lezing liggen.

De Erven **PAUL DATEMA** zijn voornemens, op WOENSDAG, den 28sten dezer maand, ten Huize van JAN DATEMA, te *Roderwolde*, des middags te 12 uur te beginnen, publiek te verkoopen: eene **BOEREN BEHUIZING**, ERF en HOF, met alle daarom gelegen HOOI-, BOUW- en WEIDELANDEN, staande en gelegen onder *Roderwolde*, waaronder 16 Grazen HOOILAND over de Matslood, met inbegrip der lange Zeven, behoorende aan ANNEGIEN FOKKENS en C.S., gelegen aan het Vaarwater, welke Plaats thans in gebruik is bij O. J. van SANTEN.

Norg, 17 November 1849.

N. W. SCHROEDER HOFSTEDE.

Binnen kort zal, ten verzoeke der GECOMMITTEERDEN, publiek, voor 3 jaren, worden verhuurd: het **KIELSTER SNIKHUIS** met de **TREKSCHUIT**, varende op *Groningen*.

Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA.

Na bekomene autorisatie zal, in den loop van de maand DECEMBER 1849, publiek worden verkocht: De **BOERENPLAATS**, *LUCHTENBURG* genoemd, bestaande in eene BEHUIZING en SCHUUR met het REGT der VASTE BEKLEMMING van derzelver *Erf*, *Tuin* en *Landerijen*, groot min of meer 40 Bunders, staande en gelegen aan de Trekvaart onder *Oldekerk*, doende jaarlijks tot huur *f* 90,00, toebehoorende aan de Kinderen van wijlen G. T. REITSEMA en AALTJE H. KNOT, in leven Ehelieden en Landbouwers onder *Oldekerk*.

Mr. M. de MUINCK.

Het **HUIS** van den ondergeteekende is **UIT DE HAND TE KOOP**; verder beveelt hij zich aan tot het geven van **PRIVATE LESSEN**.

Groningen, 19 November 1849.

W. L. H. KÖSTER HENKE.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene BEHUIZING met TUIN daar achter, staande op Munnikeholm. Te bevragen bij de Erven A. K. BULTHUIS.

In de Stad *Groningen* wordt **TE HUUR** gevraagd: een **PAKHUIS** met ruime ZOLDERS, aan het Water gelegen, bij voorkeur ook voorzien van eene of meerdere KAMERS. Men adressere zich te *Leeuwarden*, bij den UITGEVER der *Provinciale Friesche Courant*, onder Letter B. B. *Brieven franco*.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een wélbezeild **KOFSCHIP**, genoemd *DE VRIENDSCHAP*, plus min. 60 Roggelasten, thans liggende in de Zuiderhaven te *Groningen*, **met of zonder** INVENTARIS. Nader informatie te bekomen bij den Eigenaar

G. D. DOUWES,
te *Veendam*.

BERIGT.

Ontvangen eene aanzienlijke partij **CITROENEN** van *Malaga*, welke bij de Heele en Halve Kist en bij de Honderd tot den zuinigsten prijs worden geleverd. Van *Farao*: eene bezending **WINTER CHINAASAPPELEN**, en van *Bilbao*: een eerste aanvoer **KASTANJES**. *Heeft in voorraad voor den Winter*: Alle soorten van puike blanke GEMALEN en ONGEMALEN STOKVISCH, LENGE, ZOUTEVISCH en puike fijne WINTERHARING, alle artikelen ook zeer geschikt voor verzending en om te duren. Wijders: BERGSCHE ANSJOVIS, GEMARINEERDE HARING, ENG. BOKKINGS en alle **ARTIKELEN**, op zijnen Handel betrekkelijk.

I. J. ENSING,
Oude Ebbingestraat, nabij de Groote Markt.

HEDEN ONTVANGEN

puike **SPAANSCHE KASTANJES**, welke ook alle avonden Gebraden te bekomen zijn, mits vooraf bestellende, nieuwe **MALAGA CITROENEN**, welke per Kist en per Honderd tot den zuinigsten prijs worden afgeleverd; verder voorzien van nieuwe gemalen **LENG** en **STOKVISCH**, geweekte en ongeweekte **ZOUTEVISCH** enz. in soorten, **BERGSCHE** en **HOLLANDSCHE ANSJOVIS**, **FIJN ZOUTE** en **GEMARINEERDE WINTERHARING**, **EDAMMER** en **ZWITSERSCHE KAAS**, enz., bij

H. ENSING,
O. Ebbingestraat, nabij den Boog.

, **J. L. BRAS**, in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat, tegenover de R-C. Kerk, in de nabijheid van het Nieuwe Akademiegebouw, thans eene ZAAL ingerigt hebbende tot het HOUDEN van **KOFFIJHUIS** en tot gebruiken van **VERVERSCHINGEN**, beveelt zich in dezen aan het geëerde Publiek buiten en binnen de Stad aan. Nog gelegenheid voor vier PERSONEN KOST en INWONING met VRIJE KAMERS.

Gevraagd: een Tabakskerver,

het **KERVEN** grondig verstaande, kunnende dadelijk VAST WERK bekomen, tegen overlegging van bewijs van kunde en goed gedrag. Te bevragen bij

R. H. DINKELA.

Voor slechts f 20,00, in plaats van f 31,65,

wordt door **K. FUHRI**, te *'s Hage*, aangeboden, het groote en beroemde werk van

Prof. SOMMER,

TAFEREEL VAN HET HEELAL.

NIEUWE UITGAVE.

Thans in vier rotjaal Octavo Boekdeelen kompleet.

Herzien, verbeterd en vermeerderd met de nieuwste ontdekkingen, waarbij gevoegd is

LITTROW'S STERREKUNDE IN HAREN GEHEELEN OMVANG.

INHOUD:

I. De Sterrekunde, in haren geheelen omvang, door J. J. von Littrow. Naar de derde Hoogduitsche Uitgave bewerkt, door G. A. Hondeyker, Onderwijzer in de Wis- en Zeevaartkunde te *Amsterdam*.

II. De vaste oppervlakte des Aardbols, zoowel der uitwendige gedaante van de Aardoppervlakte, als der inwendige gesteldheid van de Aardkorst en hare bestanddeelen.
De vloeibare oppervlakte des Aardbols.

III. De dampkring, en de natuurlijke geschiedenis der oppervlakte van den Aardbol.

IV. De bewerktuigde Schepping.

Men teekent in bij alle Boekhandelaren des Rijks. Uitvoerige Prospectussen zijn overal gratis verkrijgbaar. Schoon dit werk nu geheel kompleet is, behoeft men het evenwel niet in eens te ontvangen en te betalen. De Uitgever is zeer genegen om, zoo het daartoe uitgedrukt verlangen,

maandelijks een deel af te leveren.

Te Groningen, bij C. M. van BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.